

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Bakalářská práce

**Státní rozpočet České republiky s důrazem na
financování Ministerstva vnitra**

Ladislav Kučírek

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Ladislav Kučírek

Podnikání a administrativa

Název práce

Státní rozpočet České republiky s důrazem na financování Ministerstva vnitra

Název anglicky

National budget of Czech republic with emphasis on financing of the Ministry of the Interior

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je analyzovat finanční zabezpečení subjektů spadajících pod rozpočtovou kapitolu Ministerstvo vnitra a zkoumat vývoj přidělených finančních prostředků ze státního rozpočtu s dopadem na zabezpečení jejich vykonávané činnosti podle zákona.

Metodika

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí.

První část se věnuje teorii z hlediska stavby, struktury a přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu do jednotlivých kapitol státního rozpočtu a subjektům zabezpečovaným ze státního rozpočtu, které mají obdobné postavení jako kapitoly.

V druhé části je analyzováno finanční zabezpečení subjektů spadajících pod kapitolu Ministerstvo vnitra ve vazbě na jejich zákonné poslání a zabezpečení činnosti.

V závěru je provedeno porovnání přidělených finančních prostředků ve vazbě na další činnost a rozvoj jednotlivých subjektů kapitoly

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

Státní rozpočet, Ministerstvo vnitra, policie, hasičský záchranný sbor, organizační složka státu

Doporučené zdroje informací

ČESKO. ZÁKONY ATD. *Rozpočet a financování : obce, kraje, hl. město Praha, organizační složky státu, příspěvkové organizace, svazky obcí ; Majetek státu ; Podpora regionálního rozvoje : podle stavu k 10.2.2014.* Ostrava: Sagit, 2014. ISBN 978-80-7488-043-8.

IZÁK, V. – VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE. *Fiskální politika.* Praha: Oeconomica, 2008. ISBN 978-80-245-0976-1.

NAHODIL, F. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru.* Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-536-4.

PAROUBEK, J. *Rozpočtová skladba v roce 2015: výklad a koncepce rozpočtové skladby, 151 praktických příkladů.* 5. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2015. ISBN 978-80-7263-928-1.

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Daniela Spiesová

Garantující pracoviště

Katedra ekonomických teorií

Elektronicky schváleno dne 29. 10. 2015

doc. Ing. Josef Brčák, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 10. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 20. 02. 2016

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Státní rozpočet České republiky s důrazem na financování Ministerstva vnitra" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucí bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 14. 3. 2016

Poděkování:

Touto cestou bych chtěl poděkovat především pracovníkům Ministerstva vnitra za poskytnuté materiály a za čas, který mi věnovali při konzultacích.

Státní rozpočet České republiky s důrazem na financování Ministerstva vnitra

Souhrn

Cílem této bakalářské práce je zhodnocení hospodaření s přidělenými prostředky v kapitole Ministerstvo vnitra, a to přesněji se mzdovými prostředky pro příslušníky spadajících pod tuto kapitolu.

Práce je rozdělena do dvou částí. První část se věnuje teorii z hlediska stavby, struktury a přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu do jednotlivých kapitol státního rozpočtu a subjektům zabezpečovaným ze státního rozpočtu, které mají obdobné postavení jako kapitoly.

V druhé části je analyzováno finanční zabezpečení subjektů spadajících pod kapitolu Ministerstvo vnitra ve vazbě na jejich zákonné poslání a zabezpečení činnosti s důrazem na personální obsazení a zajištění finančních prostředků do oblasti odměňování.

V závěru je provedeno porovnání přidělených finančních prostředků ve vazbě na další činnost a rozvoj jednotlivých subjektů kapitoly.

Klíčová slova: Státní rozpočet, Ministerstvo vnitra, policie, hasičský záchranný sbor, organizační složka státu

National budget of Czech republic with emphasis on financing of the Ministry of the Interior

Summary

The aim of this Bachelor's thesis is to evaluate management of distributed finances of department of the Ministry of the Interior, specifically focused on wages of members in this department.

This thesis is divided into two parts. The first part discusses theories of construction, structure and distribution of finances from the state budget to individual departments of the state budget and to subjects financially supported by the state, who hold a similar status to that of the departments.

The second part contains an analysis of the financial support of subjects who fall under the department of the Ministry of the Interior in relation to their legal purpose and secure activity with emphasis on personal recruitment and securing funds of remuneration.

The concluding remarks compare the distributed finances in relation to subsequent activities and development of the individual subjects of the department.

Keywords: National budget, Ministry of the Interior, police, fire-fighters, government department

Obsah

Úvod.....	11
Cíl práce a metodika	13
1 Státní rozpočet	14
1.1 Definice, charakteristika	14
1.2 Rozpočtový proces	15
1.3 Rozpočtová skladba	17
1.4 Příjmy státního rozpočtu	19
1.5 Výdaje státního rozpočtu.....	19
1.6 Rozpočtová soustava.....	22
1.6.1 Soustava veřejných rozpočtů a veřejný sektor.....	23
1.6.2 Soustava mimorozpočtových fondů.....	25
1.6.3 Veřejné příjmy a výdaje.....	26
2 Ministerstvo vnitra.....	29
2.1 Historie Ministerstva vnitra.....	29
2.2 Působnost ministerstva.....	29
2.3 Financování kapitoly Ministerstvo vnitra	30
2.4 Systém ekonomického zabezpečení a řízení	32
2.4.1 Organizační složka státu Ministerstvo vnitra.....	32
2.4.2 Organizační složky státu Policie ČR	33
2.4.3 Hasičský záchranný sbor ČR	34
2.5 Příjmy.....	34
2.6 Výdaje	36
2.6.1 Výdaje Policie ČR	38
2.6.2 Výdaje Hasičského záchranného sboru ČR.....	40

2.6.3	Výdaje ústředního orgánu	41
3	Teoretická východiska k praktické části	43
3.1	Analýza finančního zabezpečení příslušníků bezpečnostních sborů v kapitole Ministerstvo vnitra	44
3.2	Rozbor potřeby výše limitu prostředků na platy	46
4	Praktická část - Analýza čerpání prostředků na platy příslušníků Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR	47
4.1.1	Rozbor vývoje platů v jednotlivých letech	49
4.2	Závěr praktické části	53
	Závěr	55
	Seznam použitých zdrojů	56

Seznam grafů

Graf 1:	Vývoj rozpočtu Ministerstva vnitra v letech 2010 - 2014 (mil. Kč)	31
Graf 2:	Vývoj průměrného platu příslušníků Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR 2010 - 2016	48

Seznam obrázků

Obrázek 1:	Rozpočtový proces u SR v ČR	16
Obrázek 2:	Rozpočtová soustava	22
Obrázek 3:	Soustava veřejných rozpočtů	24
Obrázek 4:	Soustava mimorozpočtových fondů	25

Seznam tabulek

Tabulka 1:	Vývoj příjmů SR dle druhového třídění v letech 2011 – 2015 (v mld. Kč)	19
Tabulka 2:	Vývoj výdajů SR dle druhového třídění v letech 2011 – 2015 (v mld. Kč)	20
Tabulka 3:	Hospodaření vybraných kapitol SR v roce 2014 (v mil. Kč)	21
Tabulka 4:	Přehled o schváleném rozpočtu, rozpočtu po změnách a skutečném plnění příjmů kapitoly MV za rok 2014 (v mil. Kč)	35

Tabulka 5: Porovnání plnění příjmů kapitoly MV v roce 2014 s předcházejícím rokem (v mil. Kč).....	36
Tabulka 6: Výdaje MV za rok 2014 ve struktuře specifických ukazatelů (v mil. Kč).....	37
Tabulka 7: Porovnání čerpání výdajů za rok 2014 ve struktuře specifických ukazatelů kapitolou MV s předcházejícím rokem (v mil. Kč).....	37
Tabulka 8: Přehled základních údajů rozpočtů Policie ČR a skutečného čerpání za rok 2014 (v mil. Kč)	39
Tabulka 9: Počty zaměstnanců Policie ČR a jejich platy v roce 2014 (v Kč)	39
Tabulka 10: Přehled základních údajů rozpočtů HZS ČR a skutečného čerpání za rok 2014 (v mil. Kč).....	40
Tabulka 11: Počty zaměstnanců HZS ČR a jejich platy v roce 2014 (v Kč).....	41
Tabulka 12: Přehled základních údajů rozpočtů ústředního orgánu MV a skutečného čerpání za rok 2014 (v mil. Kč)	42
Tabulka 13: Vývoj průměrného platu příslušníků Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR 2010 - 2016.....	47
Tabulka 14: Meziroční změna průměrných platů příslušníků obou bezpečnostních sborů v rámci kapitoly MV v letech 2010 - 2016 (v %).....	49
Tabulka 15: Výpočet minimální potřeby k zabezpečení mzdových prostředků na rostoucí služební místa u Policie ČR.....	54

Úvod

S pojmy veřejná správa, veřejné rozpočty, rozdělování státních prostředků mezi jednotlivé subjekty se setkáváme ve veřejných zdrojích velmi často. Z tohoto důvodu jsem si vybral danou problematiku jako téma své bakalářské práce. Sekundárním důvodem k vybrání tématu práce byla také možnost získání a následného využití interních zdrojů a též osobních konzultací s pracovníky Ministerstva vnitra ČR.

Stát by měl prováděním hospodářské politiky zamezit výkyvům ve státní ekonomice a zajistit tím její stabilní rozvoj. Z makroekonomického hlediska by taktéž státní politika neměla vykazovat výkyvy, tedy měla by vést k cenové stabilitě, podpoře zaměstnanosti a růstu HDP což ve výsledku pomáhá utvářet dobré vztahy i na mezinárodní úrovni.

Stát svou hospodářskou politiku uskutečňuje přes různé organizační složky, které jsou kvůli tomu zřizovány. Mezi organizační složky státu patří například ministerstva, která představují výkonnou moc, vedle výkonné moci je organizačními složkami prováděna i například moc soudní. Všechny organizační složky tvoří dohromady veřejnou správu, která je součástí veřejného sektoru.

Veřejný sektor na rozdíl od soukromého sektoru, který stojí na principu ziskovosti, je financován pouze z veřejných rozpočtů. Primární funkcí veřejného sektoru je zajištění veřejných statků a služeb, které slouží veškerému obyvatelstvu bez ohledu na jeho přispívání do veřejných rozpočtů. Veřejné statky a služby musí být poskytovány veřejným sektorem, jelikož pro soukromý sektor byly jako neziskové nezajímavé. Veřejný sektor se formuje historií, tradicemi, růstem populace a dále například změnami vlád, jelikož každá má jiné priority a jiné sociální cítění.

Každý člen vlády a ostatních orgánů státu by měl být odpovědný za svá rozhodnutí, která se týkají rozdělování státních finančních prostředků. Tato rozhodnutí formují společnost a mají vliv na každého občana státu. Finanční prostředky jsou na jednotlivé organizační složky státu přerozdělovány pomocí rozpočtové soustavy.

Jednotlivé organizační složky hospodaří s příjmy plynoucími převážně ze státního rozpočtu, které využívají na krytí svých výdajů. Jelikož veřejné finance vykazují neustálý růst, klade se stále větší důraz na hospodárné, efektivní a účelné využívání těchto prostředků.

Co se týká financování jednotlivých organizačních složek, veřejnosti jsou známé většinou pouze medializované kauzy, ale již ne celková problematika. Jak vypadá financování, v tomto případě se zaměřením na kapitolu Ministerstvo vnitra, se budu snažit v následujících kapitolách práce přiblížit.

Cíl práce a metodika

Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je zhodnocení hospodaření s přidělenými prostředky v kapitole Ministerstvo vnitra, a to přesněji se mzdovými prostředky pro příslušníky spadajících pod tuto kapitolu (příslušníci Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR) v letech 2010 až 2015 či 2016. Tyto dva subjekty tvoří nedílnou součást integrovaného záchranného systému ČR a nelze se bez nich v chodu státu obejít.

Tento cíl zahrnuje následující dílčí cíle. V prvních kapitolách (teoretická část) se zaměřit a charakterizovat státní rozpočet a kapitolu Ministerstvo vnitra. V těchto kapitolách jsou vysvětleny základní pojmy, principy a nástroje veřejné správy České republiky. V druhé části práce (praktické) je cílem analýza vývoje mzdových prostředků pro Policii ČR a Hasičský záchranný sbor ČR, na jejichž výši měly vliv reformní opatření přijatá v roce 2010.

Metodika

Hlavními metodami řešení práce jsou metody analýzy a následné komparace.

V teoretické části je využita metoda analýzy, ta postupuje od celku, v případě této práce od státního rozpočtu, k částem dílčím, tedy konkrétní složce státního rozpočtu (rozpočtu kapitoly Ministerstvo vnitra). V této části práce je pracováno s daty, která byla čerpána převážně z odborné literatury, právních norem, internetových zdrojů a interních dokumentů Ministerstva vnitra (včetně osobních konzultací).

Metoda analýzy je použita také v praktické části, spolu s metodou komparace. Nejdříve jsou sbírány poklady k následnému provedení analýzy vývoje platů příslušníků bezpečnostních sborů spadajících pod Ministerstvo vnitra a poté jsou výsledky analýzy zhodnoceny a probíhá porovnání výsledků (komparace). Informace pro praktickou část jsou čerpány především z interních informací poskytnutých při konzultacích s pracovníky Ministerstva vnitra, dále z právních předpisů a internetových zdrojů. Veškeré zdroje, které byly v práci použity, jsou obsaženy v „Seznamu použitých zdrojů“. Použité právní předpisy jsou platné k 31. 12. 2015.

1 Státní rozpočet

V následující kapitole budou vysvětleny především základní pojmy, které se vztahují k tématu této bakalářské práce.

Státní rozpočet (dále také SR) je jednou složkou rozpočtové soustavy České republiky, podle níž se řídí veškeré veřejné finance.¹

1.1 Definice, charakteristika

„Státní rozpočet je nejvýznamnější veřejný rozpočet. Je nejdůležitějším finančním nástrojem využívaným vládou k hospodaření státu.“ (Peková, Pilný a Jetmar, 2008, str. 253)

„Státní rozpočet představuje finanční vztahy, které zabezpečují financování některých funkcí státu v rozpočtovém roce. K tomuto účelu státní rozpočet soustřeďuje rozpočtové příjmy vymezené tímto nebo zvláštním zákonem.“ (§ 5 zákona o rozpočtových pravidlech)

Státní rozpočet může být chápán různými způsoby. V první řadě je státní rozpočet **peněžním fondem**, který je na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalentnosti tvořen, rozdělován a využíván. V druhém případě se jedná o bilanci státu, která vypočítává saldo, jež lze zjistit porovnáním příjmů a výdajů státního rozpočtu. Salda mohou být dvojího typu, v případě kdy příjmy převyšují výdaje, vzniká přebytek, pokud je tomu naopak, vzniká schodek. V každém případě musí být určeno, jak bude přebytek využit, popřípadě jakým způsobem bude vyrovnán schodek. Dalším hlediskem, jak může být na státní rozpočet nahlíženo, je **finanční plán**. Tento plán je závazný, jelikož je zakotven v rozpočtovém zákoně. Státní rozpočet je též chápán jako nástroj hospodářské politiky státu. (Lajtkepová, 2013, str. 73)

¹ Podrobněji bude rozpočtová soustava vysvětlena v kapitole 1.6 *Rozpočtová soustava*, jelikož souvisí se státním rozpočtem v širším kontextu veškerých rozpočtů v ČR.

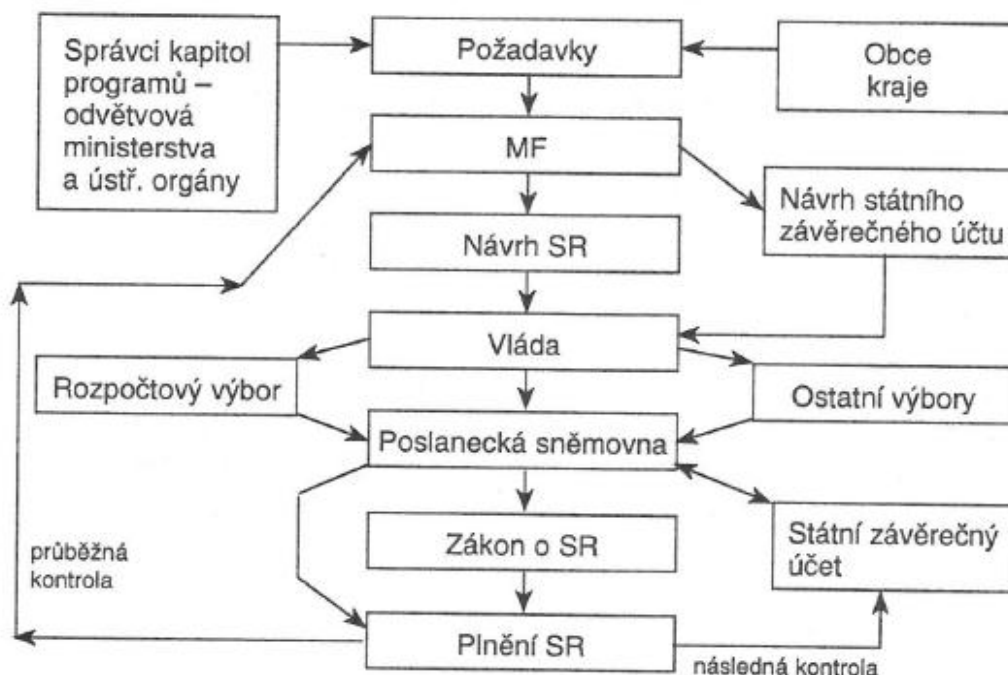
1.2 Rozpočtový proces

V ČR je rozpočtový proces zakotven v zákonech o rozpočtových pravidlech. Rozpočet se sestavuje na jedno rozpočtové období, kterým je kalendářní rok. Celý proces přípravy, projednání, schválení, plnění státního rozpočtu a jeho následné kontroly a vyhodnocení trvá minimálně 1,5 roku. (Peková, 2011, str. 153)

Jako první se sestavuje **rozpočtový výhled**. Tento střednědobý výhled je prognózou budoucího vývoje státního rozpočtu v následujících třech letech (první z těchto let je rok, na který se sestavuje státní rozpočet, a následující dva roky jsou odhady, které se budou následně zpřesňovat). Jak píše Lajtkepová (2013, str. 74): „*Střednědobý výhled obsahuje očekávané příjmy a výdaje státního rozpočtu a státních fondů na jednotlivá léta, a předpoklady a záměry, na základě kterých se tyto příjmy a výdaje očekávají. Pokud střednědobý výhled očekává schodek státního rozpočtu, obsahuje i předpokládaný způsob jeho financování.*“

Vedle střednědobého rozpočtového výhledu se také sestavuje střednědobý výdajový rámec, ve kterém jsou vypsány celkové výdaje státního rozpočtu a fondů. Střednědobý výdajový rámec je tvořen na stejně dlouhou dobu jako střednědobý rozpočtový výhled. (Lajtkepová, 2013, str. 74)

Obrázek 1: Rozpočtový proces u SR v ČR

Zdroj: PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: teorie a praxe v ČR*, 2011, str. 154

Na počátku sestavování návrhu rozpočtu se musí provést analýza vývoje výdajů a příjmů v minulých letech a skutečného vývoje těchto veličin od začátku kalendářního roku až do okamžiku, kdy se začne sestavovat návrh rozpočtu na další rok. Na základě této analýzy se provede odhad očekávaného plnění rozpočtu do konce roku. Po tomto kroku se může přistoupit k vlastní tvorbě rozpočtu na následující rok, avšak musí se brát v úvahu také vliv inflace (odhad), schválené změny daní a uvažované změny výdajů (úsporná opatření). Poté se stanoví výdaje a příjmy dalšího roku; tyto hodnoty se porovnají se střednědobým rozpočtovým výhledem a popřípadě upraví. (Peková, 2011, str. 154 - 155)

Jak je viditelné na předchozím schématu, návrh státního rozpočtu předkládá Ministerstvo financí (dále také MF) vládě spolu se střednědobým výdajovým rámcem. Následně vláda postoupí zákon o státním rozpočtu Poslanecké sněmovně. Důležitou roli při schvalování návrhu v Poslanecké sněmovně hraje Rozpočtový výbor, který návrh projedná a poté k němu vysloví stanovisko. Schvalování návrhu zákona o státním rozpočtu probíhá v Poslanecké sněmovně obdobně jako schvalování jiných zákonů, a to tedy ve třech čteních. (Peková, 2011, str. 155)

První čtení končí schválením celkové výše státní rozpočtu, tedy příjmů a výdajů, a případné saldo. Po schválení v prvním čtení tyto údaje již není možné měnit. Do konání druhého čtení probíhají diskuze o návrhu ve výborech Poslanecké sněmovny. Jak již bylo řečeno, schválené základní údaje o státním rozpočtu se již nesmí měnit, avšak ve druhém čtení poslanci předkládají pozměňovací návrhy ke struktuře příjmů a výdajů. Poslanecká sněmovna ve třetím čtení hlasuje o pozměňovacích návrzích. (Peková, 2011, str. 155)

Prezident může přijatý návrh o státním rozpočtu vetovat a tím ho vrátit Poslanecké sněmovně k opětovnému projednání. Zákon o státním rozpočtu ČR nabývá platnosti vyhlášením ve Sbírce zákonů a účinnosti od 1. ledna následujícího roku v případě, že je zveřejněn ve Sbírce zákonů do konce předcházejícího roku. V ostatních případech podle ustanoveních zákona o Sbírce zákonů. (Lajtkepová, 2013, str. 75)

V případě, že Poslanecká sněmovna nestihne schválit do konce kalendářního roku zákon o státním rozpočtu, hospodaří se v následujícím rozpočtovém období dle rozpočtového provizoria. Podkladem pro stanovení rozpočtového provizoria je schválený státní rozpočet předchozího roku. Plnění státního rozpočtu je kontrolováno Ministerstvem financí, Poslaneckou sněmovnou a Nejvyšším kontrolním úřadem, který dohlíží na způsob nakládání s prostředky státního rozpočtu. (Peková, 2011, str. 155 - 156)

1.3 Rozpočtová skladba

Jak píše Schneiderová (2010) rozpočtová skladba třídí veškeré příjmy, výdaje a způsoby financování dle jejich druhů a účelů. Třídění, které používá rozpočtová skladba, se řídí dle vyhlášky Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, která má do konce roku 2015 čtrnáct novel. Zcela zásadní byla novela vyhlášky vydána pod č. 96/2012 Sb., která k existujícím čtyřem tříděním přidala dalších osm (viz další text).

Všechny transakce musí být v běžném roce fyzicky realizovány. Podle Kinšta a Paroubka (2009, str. 9) jednotným postupem třídění dle rozpočtové skladby je především „*umožněno srovnatelné sledování příjmů, výdajů, salda hospodaření a jeho financování v soustavě veřejných rozpočtu České republiky*“.

Rozpočtová skladba se dle Kinšta a Paroubka (2009, str. 10) vztahuje na operace:

1. státního rozpočtu,
2. územních orgánů,
3. státních fondů,
4. rezervních fondů organizačních složek státu.

Do operací státního rozpočtu patří operace, které provádí ústřední orgány a také jimi zřízené organizační složky. Mezi územní orgány řadíme obce, kraje, dobrovolné svazky obcí, regionální rady regionů soudržnosti, tudíž mezi operace územních orgánů se zařazují jak operace samotných územních orgánů tak i jimi zřízených organizačních složek. (Kinšt a Paroubek, 2009, str. 10)

Jak píše Peková (2011, str. 143), rozpočtová skladba se dříve třídila dle následující čtyř hledisek:

- odpovědnostní – je důležité pro státní rozpočet jelikož vyjadřuje odpovědnost správců kapitol (ministerstva a ústředních orgánů) za nakládání s prostředky státního rozpočtu,
- druhové – vztahuje se na všechny peněžní operace. Operace se třídí do tří okruhů, kterými jsou příjmy, výdaje a financování. Tyto okruhy se dále hierarchicky člení na třídy a dále až na samotné položky příjmů, výdajů a financování;
- odvětvové – třídí pouze výdajové operace a vybrané příjmové operace podle oblastí, do kterých plynou peněžní prostředky,
- konsolidační – odstraňuje duplicity vzniklé v rozpočtové soustavě.

Od roku 2013 přibylo novelizací vyhlášky č. 96/2012 Sb. další třídění a to z hlediska:

- zdrojového - třídí se podle zdroje příjmů, resp. výdajů,
- doplňkového – třídění podle příslušnosti k pozorovaným celkům,
- programového,
- účelového,
- strukturního,
- transferového. (§ 1a vyhlášky č. 96/2012 Sb., o rozpočtové skladbě)

1.4 Příjmy státního rozpočtu

Příjmy státního rozpočtu jsou zakotveny v zákoně č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen zákon o rozpočtových pravidlech). Výčet příjmů je podrobněji definován v § 6 tohoto zákona.

Největším zdrojem financování státního rozpočtu jsou daňové příjmy. Pokud se do těchto příjmů začlení pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (tyto dvě složky tvoří největší část příjmů státního rozpočtu), tvoří podíl daňových příjmů více než 90 % celkových příjmů státního rozpočtu. Z daňových příjmů (bez pojištění na SZ) má převládající podíl příjem z DPH.

Tabulka 1: Vývoj příjmů SR dle druhového třídění v letech 2011 – 2015 (v mld. Kč)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015 ²
Příjmy celkem	1 012,8	1 051,4	1 091,9	1 133,8	1 234,5
Tř. 1 Daňové příjmy (bez poj. na SZ)	523,4	540,8	550,2	569	596,7
- pojistné na soc. zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	366,8	371,5	372,2	382,8	404,6
Tř. 2 - 4 Nedaňové a ostatní příjmy	122,5	139,1	169,5	181,3	233,3

Zdroj: Vlastní zpracování (informace z Monitoru – informačního portálu MF)

Po vstupu České republiky do Evropské unie část daňový příjmů, a to část cel a daně z přidané hodnoty, musí být odvedena do rozpočtu Evropské unie. Mimo členství v EU je Česká republika také členem jiných mezinárodních institucí a musí do jejich rozpočtů odvádět příspěvky ze svých příjmů. (Peková 2011, str. 169)

1.5 Výdaje státního rozpočtu

Stejně jako příjmy, tak i výdaje státního rozpočtu jsou zakotveny v zákoně o rozpočtových pravidlech, a to přesněji v § 7.

Vývoj výdajů státního rozpočtu vykazuje trvalý růst. Jak píše Peková (2011, str. 156) „tempo růstu výdajů státního rozpočtu už trvale předstihuje tempo růstu příjmů státního

² Údaje vycházejí ze zprávy Ministerstva financí o pokladním plnění za rok 2015. (platí i pro tabulku 2)

rozpočtu, takže od roku 1995 se nepřetržitě vykazuje schodek státního rozpočtu, který se stal již chronickým“. Co se týká průběhu toku výdajů, ten je během kalendářního roku vyrovnaný, ale s blížícím se koncem rozpočtového období se tok výdajů zvyšuje v důsledku snahy vyčerpat přidělené finanční prostředky bez nutnosti jejich vracení, v případě že se nevyužijí.

Tabulka 2: Vývoj výdajů SR dle druhového třídění v letech 2011 – 2015 (v mld. Kč)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Výdaje celkem	1 155,5	1 152,4	1 173,1	1 211,6	1 297,4
Tř. 5 Běžné výdaje	1 031,8	1 038,8	1 070,8	1 099,2	1 121,1
Tř. 6 Kapitálové výdaje	123,7	113,6	102,3	112,4	176,3

Zdroj: Vlastní zpracování (informace z Monitoru – informačního portálu MF)

Jak je vidět z předchozí tabulky většinový objem výdajů SR tvoří běžné výdaje (provozní), v letech 2011 – 2015 tvořily skoro 90% část výdajů. Růst běžných výdajů je dán převážně růstem mandatorních výdajů. Mezi mandatorní výdaje se řadí starobní důchody, sociální dávky, ale také výdaje na umořování státního dluhu. Na druhé straně, vývoj kapitálových výdajů měl do konce roku 2013 klesající tendenci, z důvodu snahy snižovat schodek státního rozpočtu. Vláda tímto opatřením způsobovala horší rozvoj veřejného sektoru, jelikož se do něj neinvestovala tak, jak by se mělo. V posledních dvou letech se tyto výdaje začaly zvyšovat, v roce 2015 skokově.

Tabulka 3: Hospodaření vybraných kapitol SR v roce 2014 (v mil. Kč)

Rok	2014	
	Příjmy	Výdaje
306 Min. zahraničních věcí	747,8	6 030,2
307 Min. obrany	4 041,4	41 069,4
312 Min. financí	6 442,7	16 543,7
313 Min. práce a sociálních věcí	383 099,1	519 682,7
314 Min. vnitra	9 276,2	55 793,2
315 Min. životního prostředí	20 173,5	34 830,1
317 Min. pro místní rozvoj	25 602,6	20 216,3
322 Min. průmyslu a obchodu	759,9	37 352,4
327 Min. dopravy	8 007,3	41 506,8
329 Min. zemědělství	42 414,1	48 611,5
333 Min. školství, mládeže a tělovýchovy	23 457,6	140 046,2
334 Min. kultury	1 657,0	10 930,3
335 Min. zdravotnictví	2 183,4	7 185,3
336 Min. spravedlnosti	2 994,4	21 707,5
398 Všeobecná pokladní správa	580 159,4	130 052,0

Zdroj: Vlastní zpracování (informace z Monitoru – informačního portálu MF)

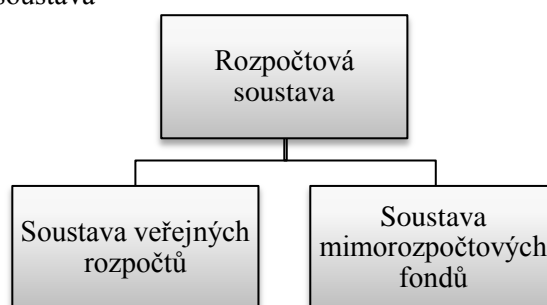
Výdaje i příjmy státního rozpočtu jsou rozděleny do jednotlivých kapitol. Kapitoly určují působnost a odpovědnost orgánů státní správy a jiných organizačních složek státu. Toto rozdělení působnosti a odpovědnosti není homogenní, a tudíž mezi jednotlivými kapitolami jsou značné rozdíly v jejich příjmech a výdajích. Rozpočty jednotlivých kapitol obsahují příjmy a výdaje jak samotného správce kapitoly, tak i složek a organizací v jeho působnosti. V některých případech, jak je vidět z tabulky, jsou rozdíly mezi rozpočtovanými příjmy a výdaji kapitol propastné. Mezi nejvýznamnější kapitoly co se týká objemu prostředků, které do nich a z nich směřují (pokud vynecháme Všeobecnou pokladní správu) patří kapitola Ministerstva práce a sociálních věcí. Nejméně příjmů plyne do rozpočtu Ministerstva zahraničních věcí, které vynakládá také nejnižší výdaje ze všech ministerstev. (§ 10 zákona o rozpočtových pravidlech)

Ministerstvo vnitra, které bude podrobněji rozebrané v druhé kapitole, hospodáří s třetím nejvyšším rozpočtem na výdajové straně z hlediska státního rozpočtu. (znovu se stejným předpokladem, a to vynecháním Všeobecné pokladní správy)

Výdaje a příjmy státního rozpočtu se všeobecným charakterem nespádají do působnosti konkrétního správce kapitoly, ale jsou zahrnuty v kapitole Všeobecná pokladní správa. Do této kapitoly patří také výdaje státního rozpočtu, které nebyly v okamžiku schválení zákona o státním rozpočtu známy. Všeobecná pokladní správa spadá do působnosti Ministerstva financí. (§ 10 zákona o rozpočtových pravidlech)

1.6 Rozpočtová soustava

Obrázek 2: Rozpočtová soustava

Zdroj: LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe*, 2013, str. 19

Jak je vidět na schématu, rozpočtová soustava se dělí na soustavu veřejných rozpočtů a soustavu mimorozpočtových fondů. Většina objemu veřejných prostředků směřuje do veřejných rozpočtů, mimorozpočtové fondy tvoří pouze malou část. Rozpočtová soustava nezahrnuje čistě jen rozpočty, ale také rozpočtové vztahy a vztahy mezi orgány a institucemi, které se starají o rozdělování a užívání rozpočtů. (Lajtkepová, 2013, str. 17 a 60)

Čím rozsáhlejší a členitější je rozpočtová soustava, tím důležitější je jednotnost rozpočtové soustavy. Jednotnost rozpočtové soustavy je zajišťována legislativou a rozpočtovými zásadami. Mezi rozpočtové zásady patří navrhování a schvalování rozpočtů, jejich následná kontrola, popřípadě sankce za porušení pravidel. Všechny tyto zásady jsou zakotveny v zákonných normách. (Lajtkepová, 2013, str. 60)

Jak již bylo řečeno, mezi rozpočtové zásady patří:

- každoroční sestavování a schvalování rozpočtu – rozpočet je sestavován vždy na jeden kalendářní rok,
- zásada reálnosti a pravdivosti rozpočtu – rozpočet je sestavován na základě objektivního odhadu budoucího vývoje,
- zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu – tato zásada je zaručena jednotnou rozpočtovou skladbou³, která by měla zaručovat průhlednost všech procesů,
- zásada publicity – zajištěno veřejným projednáváním veškerých rozpočtů.
(Lajtkepová, 2013, str. 60 - 61)

1.6.1 Soustava veřejných rozpočtů a veřejný sektor

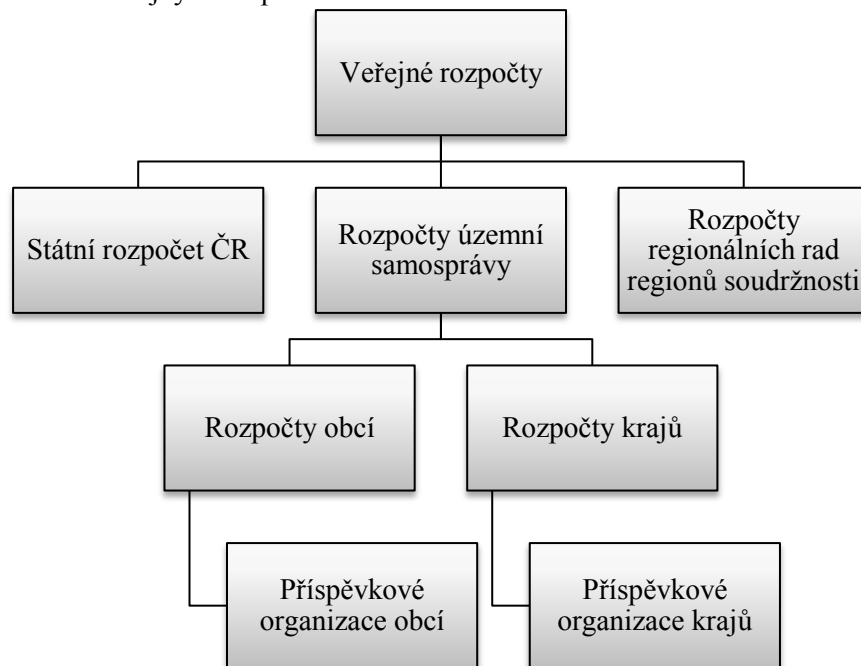
Veřejný sektor

Veřejný sektor je financován soustavou veřejných rozpočtů, jelikož zabezpečuje veřejné statky pro obyvatele na základě neziskového principu. Tento sektor je řízen veřejnou správou, která se rozděluje na státní správu a územní samosprávu. Do veřejného sektoru spadá vlastní veřejná správa, justice, armáda, policie, zdravotnictví atd. (Peková, Pilný a Jetmar, 2008, str. 32 - 34)

³ viz kapitola 1.3 *Rozpočtová skladba*

Soustava veřejných rozpočtů

Obrázek 3: Soustava veřejných rozpočtů

Zdroj: PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, 2008, str. 204 - upraveno

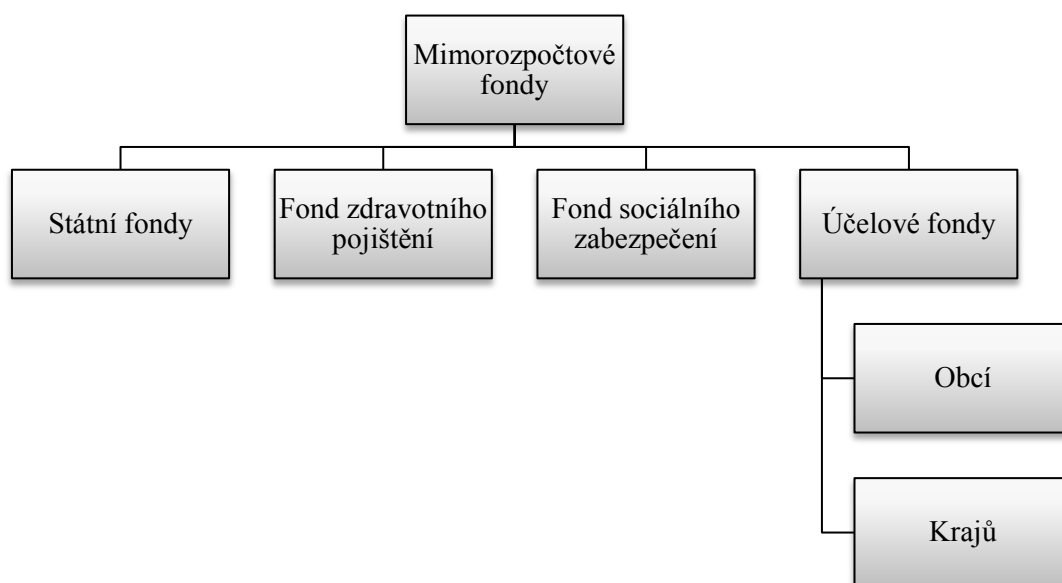
Jedná se o nejdůležitější část rozpočtové soustavy, která na základě právního uspořádání země je členěna na jednotlivé stupně. Dle Pekové (2008, str. 98) a také podle Pekové, Pilného a Jetmara (2008, str. 202) jsou tyto stupně následující:

- nadnárodní rozpočet – sestavuje se, pokud existuje nadnárodní seskupení (např. rozpočet EU),
- ústřední rozpočet země – závisí na právním uspořádání v zemi (federální případně státní rozpočet),
- rozpočty územní samosprávy – odvíjí se od členění územní samosprávy (například v ČR jsou jimi rozpočty obcí a krajů),
- rozpočty veřejných a státních podniků (které hospodaří podle zákona o státním podniku) a veřejnoprávních neziskových organizací ve veřejném sektoru (například rozpočty příspěvkových organizací, které jsou zřizovány státem, obcí nebo krajem),
- rozpočty regionálních rad regionů soudržnosti.

Každá z vyjmenovaných úrovní má svůj vlastní rozpočet, za který je zodpovědná. Skoro všechny transakce jsou prováděny bezhotovostním stykem, a proto musí mít každý z rozpočtů založen vlastní bankovní účet, díky němuž lze monitorovat plnění rozpočtu. Evidence prostředků přidělených ze státního rozpočtu se provádějí v souladu s právními předpisy např. vyhláškou č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, zákonem o rozpočtových pravidlech, zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů) cestou státní pokladny. (Peková, 2011, str. 98)

1.6.2 Soustava mimorozpočtových fondů

Obrázek 4: Soustava mimorozpočtových fondů

Zdroj: PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, 2008, str. 204

Do mimorozpočtových fondů se podle Pekové (2011, str. 115) řadí:

- státní fondy,
- fond zdravotního pojištění,
- fond sociálního zabezpečení,
- mimorozpočtové fondy obcí a krajů.

Ke zřízení státního fondu je potřeba zákonná norma (právní předpis, který upravuje vznik fondu). Na každý státní fond dohlíží příslušné ministerstvo. V současnosti jsou v ČR následující státní fondy:

- Státní zemědělský intervenční fond,
- Státní fond životního prostředí,
- Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie,
- Státní fond kultury,
- Státní fond dopravní infrastruktury,
- Státní fond rozvoje bydlení. (Peková, Pilný a Jetmar, 2008, str. 202)

1.6.3 Veřejné příjmy a výdaje

Veřejné příjmy

Jedná se o zdroj veřejných rozpočtů i mimorozpočtových fondů, který kryje veškeré veřejné výdaje nenávratným způsobem, tudíž pokud se jedná o veřejný příjem kteréhokoli rozpočtu, mluvíme o příjmu celé rozpočtové soustavy. (Lajtkepová, 2013, str. 30)

Z dlouhodobého hlediska je cílem fiskální politiky trvalý vyrovnaný rozpočet, tj. výdaje jsou plně kryty příjmy. Veřejné příjmy plní mnoho funkcí, mezi které patří již zmíněná fiskální funkce, redistribuční, stabilizační a některé příjmy plní mimo jiné také funkci regulační. (Lajtkepová, 2013, str. 30)

Podle prováděcího právního předpisu k zákonu o rozpočtových pravidlech (Příloha vyhlášky o rozpočtové skladbě) tvoří příjmy součet tříd rozpočtové skladby 1, 2, 3 a 4.

Rozpočtová skladba rozděluje veřejné příjmy z několika úhlů pohledu. Z prvního hlediska můžeme veřejné příjmy rozdělit dle návratnosti a to na příjmy návratné a nenávratné. (Peková, 2011, str. 315)

Jak píše Lajtkepová (2013, str. 30) mezi návratné příjmy patří ty příjmy, které jsou k dispozici pouze na dobu určitou a poté se musí odevzdat zpět. Příkladem je bankovní úvěr. Druhým příjmem z hlediska návratnosti jsou nenávratné veřejné příjmy, které jsou pokaždé k dispozici, protože proudí pouze jednosměrně od mnoha subjektů do veřejného

rozpočtu či mimorozpočtového peněžního fondu. Příkladem je prodej státního majetku, poplatky a příjmy z dotací.

Druhým hlediskem jak můžeme členit veřejné příjmy dle Pekové (2011, str. 316 - 318) je na příjmy běžné a kapitálové. Běžné příjmy se využívají každý rok k zaplacení opakujících se běžných výdajů, které značnou částí tvoří mandatorní či obligatorní výdaje. Běžné příjmy se dále člení na daňové a nedaňové (příjmy z pronájmu majetku, krátkodobé úvěry). Naopak kapitálové příjmy mají nedaňový charakter a každý rok se neopakují. Příkladem nenávratných kapitálových příjmů je prodej veřejného majetku.

Třetím a posledním hlediskem, které zde bude rozvedeno, je dělení veřejných příjmů dle míry závaznosti a to na příjmy obligatorní (mandatorní) a fakultativní. Obligatorní příjmy jsou státem vynutitelné a povinné ze zákona (příjmy daňového charakteru). Fakultativní příjmy jsou stejně jako obligatorní příjmy povinné, ale jejich výběr záleží na rozhodnutí příslušného orgánu. (Peková, 2011, str. 316 - 318)

Mezi další hlediska patří dle Lajtkepové (2013, str. 32) územní hledisko (celostátní, místní) a hledisko cíle, do kterého směřují příjmy (rozpočtové, mimorozpočtové).

Veřejné výdaje

Prostřednictvím veřejných výdajů lze platit veřejné potřeby státu. Tyto výdaje jsou většinou spjaté s kalendářním rokem a jsou obsaženy v rozpočtové skladbě v třídách 5 a 6. (Příloha vyhlášky o rozpočtové skladbě)

Využívání veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů, které jsou rozděleny na jednotlivé instituce ve veřejném sektoru, zabezpečuje veřejné potřeby. Veřejné výdaje by měli být zajištěny veřejnými příjmy, i když dochází k tomu, že výdaje nejsou zcela pokryty příjmy a tudíž dochází k jejich tzv. dluhovému financování. (Lajtkepová, 2013, str. 49)

Zpočátku tyto výdaje směřovaly k financování činnosti vlády a dalších správních institucí, dále na obranu, judikativu aj. a postupně se přidávaly další účely jako například sociální, vzdělávací, ekologické apod. (Lajtkepová, 2013, str. 49)

Tak jako veřejné příjmy, tak i veřejné výdaje plní několik funkcí, mezi které patří funkce alokační, redistribuční a stabilizační. Rozdělení veřejných výdajů podle více hledisek je obdobné jako rozdělení veřejných příjmů. Mezi hlediska jak píše Lajtkepová (2013, str. 50 - 52) patří:

- časové – běžné, kapitálové (výdaje na investice ve veřejném sektoru)
 - o běžné – velká část těchto výdajů je mandatorní (ze zákona povinné platby jako například sociální transfery),
- rozpočtové (z jakých zdrojů plynou výdaje) – rozpočtové, mimorozpočtové,
- plánovanost – plánovatelné, neplánovatelné,
- územní – centrální, decentralizované,
- návratnost – návratné, nenávratné.

Aby se zamezilo zbytečnému plýtvání se zdroji, musí existovat snaha o efektivnost výdajů, které se docílí pomocí hospodárnosti (co nejnižší náklady) a účelnosti (výdaje užity na vymezený účel). Mezi příčiny neefektivnosti může být zařazena neznalost preferencí občanů, alokační neefektivnost (pokud je vybrána špatná varianta alokace) a další příčinou může být například produkční neefektivnost. (Peková, 2008, str. 241 – 242)

2 Ministerstvo vnitra

Předchozí kapitola byla věnována státnímu rozpočtu jako celku, nyní přejdeme již blíže ke kapitole Ministerstvo vnitra (dále také MV) a jeho rozpočtu.

2.1 Historie Ministerstva vnitra

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 vznikl „Úřad pro správu vnitřní“, který se brzy stal Ministerstvem vnitra. Prvním ministrem vnitra byl jmenován Antonín Švehla (ministrem od roku 1918 do roku 1920). Organizační schéma zůstalo od roku 1918 vcelku stejné až do roku 1942, kdy došlo k drobným změnám. (*Historie ministerstva, Ministerstvo vnitra* © 2015)

Větší změny nastaly až po skončení druhé světové války. Byl založen jednotný Sbor národní bezpečnosti namísto více sborů, které existovaly do té doby. V roce 1950 došlo k další významné změně, a to z rozdělení Ministerstva vnitra na dva různé úřady – na Ministerstvo národní bezpečnosti a samotné Ministerstvo vnitra. Tato změna však neměla dlouhého trvání, jelikož k opětovnému sloučení úřadů došlo již v roce 1953. (*Historie ministerstva, Ministerstvo vnitra* © 2015)

Důležitým rokem v historii Ministerstva vnitra byl rok 1968, kdy vznikla Československá federace. Po této změně došlo i ke změně na MV – bylo zřízeno Federální ministerstvo vnitra a republiková ministerstva (české a slovenské). Toto schéma bylo změněno až na konci roku 1992 (rozpad Československé federace) kdy vzniklo samostatné Ministerstvo vnitra České republiky. Do této chvíle bylo od roku 1993 ve funkci ministra vnitra již 11 osob. (*Historie ministerstva, Ministerstvo vnitra* © 2015)

2.2 Působnost ministerstva

„Působnost ministerstva vymezuje § 12 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů“ (*Působnost ministerstva, Ministerstvo vnitra* © 2015), tzv. „Kompetenční zákon“.

Působnost Ministerstva vnitra se, dle internetových stránek MV (*Působnost ministerstva, Ministerstvo vnitra* © 2015), vztahuje mimo jiné na:

- státní občanství, evidence obyvatel, matriky, cestovní doklady,
- veřejný pořádek, dohled na silniční provoz,
- archivnictví,
- střelivo a zbraně,
- udržování a vyměřování státní hranice,
- požární ochranu,
- spolupráci v organizaci Interpol,
- zajištění telekomunikační sítě Policie ČR,
- usměrňování šifrové služby,
- aplikace mezinárodních standardů v oblasti azylu a migrace.

2.3 Financování kapitoly Ministerstvo vnitra

Ministerstvo vnitra je jednou z kapitol, které jsou financovány státním rozpočtem. Jednotlivé kapitoly jsou označeny čísly a kapitole Ministerstvo vnitra přísluší číslo 314. Ministerstvo vnitra, stejně jako ostatní kapitoly státního rozpočtu, hospodaří s prostředky, které jsou přiděleny zákonem o státním rozpočtu (pro rok 2015 je to zákon č. 345/2014 Sb.). Na každý rok je Parlamentem České republiky schvalován nový zákon o státním rozpočtu. Zákon vychází ze střednědobého výhledu, který je tvořen na následující dva roky po roce, na který je sestavován státní rozpočet⁴. (Ekonomický odbor Ministerstva vnitra – interní informace, zákon o rozpočtových pravidlech)

Rozpočet kapitoly Ministerstvo vnitra zahrnuje rozpočtové příjmy a výdaje jak ústředního orgánu Ministerstva vnitra, tak i organizačních složek státu v jeho působnosti (příkladem mohou být policejní školy, zdravotnická zařízení a Muzeum Policie ČR). Dále rozpočet zahrnuje i rozpočtové vztahy k příspěvkovým organizacím v jeho působnosti. Organizační složku státu a státní příspěvkovou organizaci zavádí zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. Návrh Státního rozpočtu za

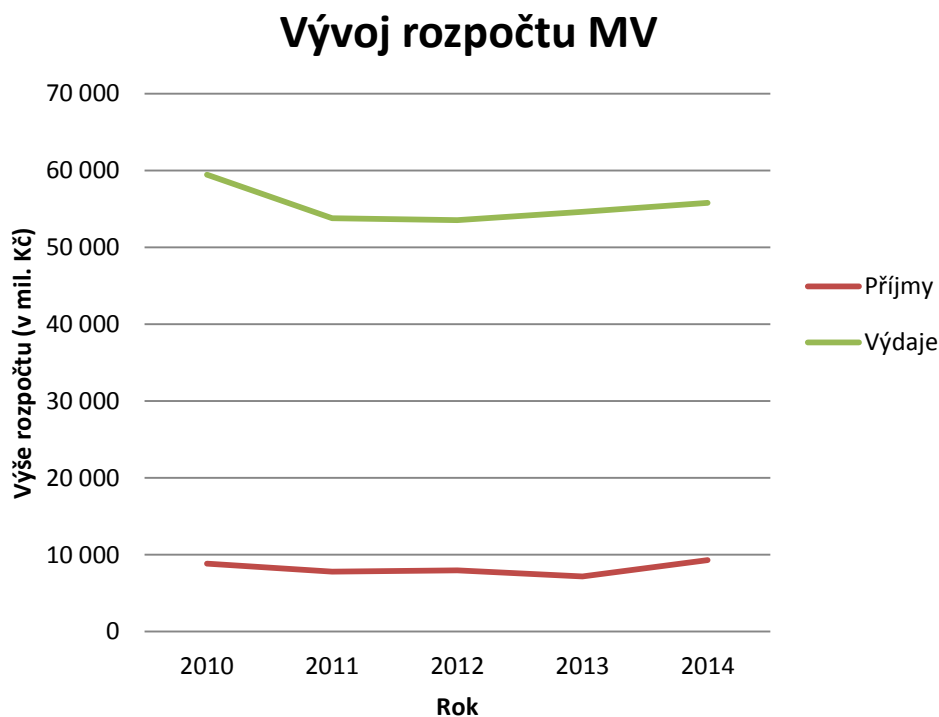
⁴ viz kapitola 1.2 *Rozpočtový proces*

kapitolu Ministerstvo vnitra připravuje ekonomický odbor Ministerstva vnitra. (Ekonomický odbor Ministerstva vnitra – interní informace)

Zmíněné typy státních organizací, tedy organizační složky státu a příspěvkové organizace, se od sebe liší hlavně způsobem disponování s finančními prostředky (viz zákon o rozpočtových pravidlech) a právním postavením. (Ekonomický odbor Ministerstva vnitra – interní informace)

Organizační složky státu nejsou právnickou osobou, v majetkoprávních vztazích vystupují jménem České republiky a hlavním rozdílem je úplné finanční propojení se státním rozpočtem. Naproti tomu příspěvkové organizace vystupují v majetkoprávních vztazích svým jménem, jsou právnickou osobou, ale nehopodaří pouze s prostředky přidělenými státním rozpočtem na hlavní činnost, ale i s jinými finančními prostředky, které příspěvková organizace získá jinou činností.⁵ (Ekonomický odbor Ministerstva vnitra – interní informace)

Graf 1: Vývoj rozpočtu Ministerstva vnitra v letech 2010 - 2014 (mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování (informace z Monitoru – informačního portálu MF)

⁵ viz § 53 zákona o rozpočtových pravidlech

Rozpočet kapitoly Ministerstvo vnitra má v současnosti stabilní výši s mírně růstovým tempem, jak u příjmů, tak i u výdajů. V roce 2014 byly skutečné příjmy Ministerstva vnitra 9 276 mil. Kč a výdaje převyšovaly příjmy více než šestinásobně, tedy dosahovaly výše 55 793 mil. Kč. Na počátku roku 2016, jsou již k dispozici skutečné příjmy a výdaje za 9 měsíců roku 2015, tj. do 30. září 2015. Přesné příjmy, resp. výdaje, do konce září dosáhly 6 406 mil. Kč, resp. 39 505 mil. Kč.

2.4 Systém ekonomického zabezpečení a řízení

Rezort Ministerstva vnitra je zabezpečen ze státního rozpočtu na základě schváleného zákona o státním rozpočtu. Jednotlivé organizační složky a jejich zabezpečení je popsáno v následujících subkapitolách.

2.4.1 Organizační složka státu Ministerstvo vnitra

Organizační složka státu Ministerstvo vnitra je jedním ze subjektů kapitoly Ministerstvo vnitra. Součástí této organizační složky státu je ústřední orgán státní správy Ministerstvo vnitra, Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR a Policejní prezidium, které má ve své působnosti a zabezpečuje útvary policie s celostátní působností. Vedoucím této organizační složky státu je ministr vnitra. (Ekonomický odbor Ministerstva vnitra – interní informace)

Struktura této organizační složky je velmi rozsáhlá. Vlastní ústřední orgán státní správy představuje 52 útvarů.⁶ Z tohoto důvodu není prakticky možné, aby výkon ekonomické činnosti zabezpečoval jeden centrální útvar. Jsou určena tzv. „Územní pracoviště“⁷, která na základě zmocnění zabezpečují plnění svých úkolů a úkolů výše uvedených útvarů (organizačních součástí) Ministerstva vnitra. Jedná se o tři územní pracoviště. V čele územního pracoviště stojí vedoucí zaměstnanec, kterému je uvedeným interním aktem řízení svěřena řada oprávnění a povinností v oblasti výkonu ekonomické činnosti, za jejichž výkon nese odpovědnost. Jedná se zejména o rozdělování přidělených rozpočtových prostředků a nakládání s nimi, nabývání a nakládání se svěřeným majetkem,

⁶ viz organizační řád MV vydaný Nařízením MV č. 16/2013

⁷ viz Nařízení Ministerstva vnitra č. 45/2011, o řízení, organizaci a výkonu ekonomické činnosti

příčemž je oprávněn k uzavírání celé řady smluv. (Ekonomický odbor Ministerstva vnitra – interní informace)

Metodické řízení ekonomické činnosti v rezortu Ministerstvo vnitra provádí odborné útvary MV.⁸ Odborným útvarem pro rozpočet je ekonomický odbor Ministerstva vnitra. Dalšími odbornými útvary jsou: personální odbor (pro mzdové zabezpečení), odbor správy majetku (pro správu majetku), odbor účetnictví a statistiky (pro účetnictví) a odbor programového financování (pro oblast financování programů). (Ekonomický odbor Ministerstva vnitra – interní informace)

Na základě schváleného zákona o státním rozpočtu je Ministerstvem financí proveden rozpis závazných ukazatelů příjmů a výdajů jednotlivým kapitolám. Následně pak ekonomický odbor Ministerstva vnitra, jako odborný útvar na úseku rozpočtu, provede rozpis ukazatelů pro jednotlivé organizační složky státu a státní příspěvkové organizace. V rámci organizační složky státu Ministerstvo vnitra jsou pak rozpočtové prostředky rozepsány jednotlivým územním pracovištím a ostatním subjektům, které jsou zabezpečovány v rámci kapitoly Ministerstvo vnitra. (Ekonomický odbor Ministerstva vnitra – interní informace)

2.4.2 Organizační složky státu Policie ČR

„Policie je podřízena ministerstvu. Ministerstvo vnitra vytváří podmínky pro plnění úkolů policie. Policejní prezident odpovídá za činnost policie ministrovi.“ (§ 5 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky)

Jak již bylo zmíněno, Policie ČR spadá pod ekonomické zabezpečení kapitoly Ministerstvo vnitra. Policie ČR je tvořena z Policejního prezidia, útvarů s celostátní působností spadající pod Policejní prezidium ČR a dále ze 14 krajských ředitelství policie a jejich útvarů, které jsou zřízeny zákonem. V rámci ekonomického zabezpečení hospodaří jako organizační složky státu (viz zákon o Policii České republiky; zákon o rozpočtových pravidlech; zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky).

Policie České republiky je subjekt, který je zřízen zákonem za účelem ochrany bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku a dalších úkolů, jež ji nařizují mezinárodní smlouvy.

⁸ viz Nařízení MV č. 45/2011, o řízení, organizaci a výkonu ekonomické činnosti

Díky těmto smlouvám se daří zvýšit kvalitu zásahů vůči osobám a věcem, které jsou hledané v Schengenském informačním systému. (*Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 8*)

2.4.3 Hasičský záchranný sbor ČR

Stejně jako Policie ČR tak i Hasičský záchranný sbor ČR (dále také HZS ČR) patří pod ekonomické zabezpečení Ministerstva vnitra. HZS ČR je tvořen z Generálního ředitelství HZS ČR (v jehož čele je generální ředitel HZS ČR), hasičských záchranných sborů krajů (stejně jako u Policie ČR je jich 14), Záchraného útvaru HZS ČR v Hlučíně a Střední odborné školy požární ochrany a Vyšší odborné školy požární ochrany ve Frýdku-Místku. Úkolem generálního ředitelství je řízení HZS krajů. (*Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 9*)

Hlavním úkolem je ochrana občanů (jejich života a zdraví) a majetku před požáry a živelnými pohromami případně jinými mimořádnými událostmi. Během nevojenských krizových situací HZS ČR pomáhá zajišťovat základní funkce státu a řešit tyto situace. (*Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 9*)

2.5 Příjmy

Celkové příjmy kapitoly Ministerstvo vnitra pro rok 2014 měly činit 7 036 mil. Kč, z toho daňové příjmy měly být ve výši 13 mil. Kč a nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery měly dosahovat 1 125 mil. Kč. Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti byly stanoveny na 5 897 mil. Kč, z toho příjmy z pojistného na důchodové pojištění měly dosahovat 5 237 mil. Kč. (*Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 10*)

Tyto celkové příjmy roku 2014 byly o 273 mil. Kč vyšší než příjmy v předchozím roce. Skutečné příjmy byly vyšší o 2 131 mil. Kč než ty, které byly stanoveny v rozpočtu po změnách. (*Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 10*)

Tabulka 4: Přehled o schváleném rozpočtu, rozpočtu po změnách a skutečném plnění příjmů kapitoly MV za rok 2014 (v mil. Kč)

Titul	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění v %
Příjmy celkem	7 036	7 145	9 276	130
Daňové příjmy	13	13	4	32
Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	5 897	5 897	5 835	99
v tom: pojistné na důchodové pojištění	5 237	5 237	5 302	101
pojistné na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	660	660	533	81
Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	1 125	1 235	3 438	278
v tom: příjmy z rozpočtu EU - bez SPZ celkem	378	485	2 489	511
příjmy z prostředků finančních mechanismů	148	148	30	20
ostatní nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	600	600	918	153

Zdroj: *Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 10*

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti jsou vztaženy vždy ke skutečnému objemu prostředků plynoucí na platy příslušníků Policie ČR a HZS ČR. (*Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 11*).

Příjmy jsou tvořeny pouze příjmy ze správních poplatků, popř. pokut vybíraných podle právních předpisů, odprodeje nepotřebného majetku a příjmů ze sociálního pojištění v rámci služebního poměru (MV má důchodový systém pro příslušníky vybraných bezpečnostních sborů) a dále příjmy z rozpočtu EU. (informace získané ze státních závěrečných účtů a konzultacemi)

Příjmy z rozpočtu EU jsou pokaždé plánovány s určitým časovým posunem několika měsíců, jelikož jsou uskutečňovány většinou až po skončení etap projektu. V roce 2014 byly z tohoto rozpočtu, tj. rozpočtu EU, dle *Návrhu závěrečného účtu kapitoly 314 (2015, str. 11)* obdrženy finanční prostředky na následující projekty v:

- Integrovaném operačním programu,
- Operačním programu Lidské zdroje a zaměstnanost,
- Operační programu Životní prostředí,
- Operačním programem Přeshraniční spolupráce,

- Operačním programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Tabulka 5: Porovnání plnění příjmů kapitoly MV v roce 2014 s předcházejícím rokem (v mil. Kč)

Titul	Skutečnost 2013	Skutečnost 2014	Rozdíl
Příjmy celkem	7 177	9 276	2 099
Daňové příjmy	17	4	-13
Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	5 609	5 835	226
v tom: pojistné na důchodové pojištění	5 101	5 302	201
pojistné na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	508	533	25
Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	1 551	3 438	1 887
v tom: příjmy z rozpočtu EU - bez SPZ celkem	656	2 489	1 833
příjmy z prostředků finančních mechanismů	0,3	30	30
ostatní nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	895	918	23

Zdroj: *Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 12*

Předcházející tabulka porovnává skutečné příjmy v roce 2014 s rokem 2013. Jak je vidět, celkové příjmy v roce 2014 byly vyšší o 2 mld. Kč než v roce 2013, tento nárůst byl dán především růstem příjmů z rozpočtu EU, který činil 1,8 mld. Kč.

2.6 Výdaje

Výdaje na rok 2014 pro kapitolu 314 – Ministerstvo vnitra byly schváleny zákonem o státním rozpočtu v celkové výši 53 685 mil. Kč. Výdaje byly průběhem roku upraveny na částku 55 394 mil. Kč. Tato částka se od skutečné výše výdajů o mnoho nelišila (pouze o necelé jedno procento). (*Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 15*)

Některé z položek výdajů budou rozvedeny v následujících kapitolách později.

Tabulka 6: Výdaje MV za rok 2014 ve struktuře specifických ukazatelů (v mil. Kč)

Ukazatel	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Čerpání v %
Výdaje celkem	53 685	55 394	55 793	101
Výdaje Policie ČR	28 108	29 401	29 456	100
Výdaje Hasičského záchranného sboru ČR	6 828	7 161	7 723	108
Výdaje na zabezpečení úkolů MV a ostatních organizačních složek státu	8 692	9 687	9 796	101
Výdaje na sportovní reprezentaci	48	236	221	94
Dávky důchodového pojištění	4 923	4 703	4 657	99
Ostatní sociální dávky	5 086	4 206	3 941	94

Zdroj: *Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 15*

Stejně jako u příjmů, porovnáme zde také výdaje v roce 2014 s předchozím rokem 2013, k čemuž bude sloužit následující tabulka.

Tabulka 7: Porovnání čerpání výdajů za rok 2014 ve struktuře specifických ukazatelů kapitolou MV s předcházejícím rokem (v mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost 2013	Skutečnost 2014	Index
Výdaje celkem	54 620	55 793	1,02
Výdaje Policie ČR	27 803	29 456	1,06
Výdaje Hasičského záchranného sboru ČR	7 228	7 723	1,07
Výdaje na zabezpečení úkolů MV a ostatních organizačních složek státu	8 902	9 796	1,10
Výdaje na sportovní reprezentaci	213	221	1,04
Dávky důchodového pojištění	4 568	4 657	1,02
Ostatní sociální dávky	4 066	3 941	0,97

Zdroj: *Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 16*

Porovnání probíhá pomocí indexů, které zjistíme podělením skutečných výdajů v roce 2014 se skutečnými výdaji v roce 2013, pokud je číslo vyšší než jedna, jsou výdaje v roce 2014 vyšší než v předchozím roce. Jak je vidět z předchozí tabulky, všechny výdaje až na Ostatní sociální dávky byly vyšší v roce 2014 než v roce 2013.

2.6.1 Výdaje Policie ČR

Organizace a zabezpečení Policie ČR bylo popsáno v kapitole 2.4.2 *Organizační složka státu Policie ČR*. Činnost Policie ČR není upravena pouze zákonem o Policii, ale také například trestním zákoníkem, zákonem o přestupcích, zákonem o trestním řízení soudním (trestním řádem) aj.

K hlavním cílům Policie ČR dle *Návrhu závěrečného účtu kapitoly 314* (2015, str. 18) patří:

- ochrana osob, majetku a veřejného pořádku,
- předcházení trestné činnosti,
- odhalování daňové kriminality a nedovolených činností v drogové problematice,
- snaha o bezpečnější silniční dopravu,
- protikorupční boj aj.

Kromě hlavních priorit provádí Policie ČR podpůrné a doprovodné činnosti, jako například:

- pyrotechnická činnost,
- znalecká a vědecko-výzkumná činnost,
- potápěčská činnost,
- výcvik a chov služebních psů a koní aj. (*Návrh závěrečného účtu kapitoly 314*, 2015, str. 17)

Z následující tabulky je zjištělé, že schválený rozpočet výdajů Policie ČR v roce 2014 dosahoval 28 108 mil. Kč, po změnách činil 29 401 mil. Kč a skutečně vyčerpané výdaje byly 29 456 mil. Kč.

Tabulka 8: Přehled základních údajů rozpočtů Policie ČR a skutečného čerpání za rok 2014 (v mil. Kč)

Ukazatel	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost
Výdaje celkem	28 108	29 401	29 456
Běžné výdaje celkem	27 291	28 549	28 107
v tom: Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	17 360	17 540	17 569
v tom: prostředky na platy	17 224	17 390	17 417
v tom: platy příslušníků bezpečnostních sborů	15 060	15 195	15 193
platy občanských zaměstnanců	2 164	2 195	2 223
ostatní platby za provedenou práci	135	151	152
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	5 873	5 910	5 824
Převod fondu kulturních a sociálních potřeb	172	174	174
Ostatní běžné výdaje ⁹	3 885	4 927	4 542
Výdaje vedené v EDS/SMVS	802	836	1 335
Výdaje na výzkum, vývoj a inovace	18	18	16

Zdroj: *Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 20 – 21*

K přiblížení počtu zaměstnanců a jejich průměrného platu u Policie ČR slouží tabulka 9. Celkový počet zaměstnanců se oproti plánu po změnách výrazně neměnil, změnil se o necelých 2050 zaměstnanců, což představovalo pokles o 4 %. Co se týká rozdílů u průměrných platů oproti schváleným platům po změnách, v tabulce je rozdělení průměrných platů příslušníků bezpečnostního sboru a občanských zaměstnanců, u obou skupin byl zaznamenán nárůst průměrných platů – u první skupiny o necelý jeden tisíc Kč (necelý 3% nárůst oproti schváleným platům po změnách) a u druhé skupiny byl růst vyšší a to o dva tisíce Kč (tento růst představoval 11% nárůst platů).

Tabulka 9: Počty zaměstnanců Policie ČR a jejich platy v roce 2014 (v Kč)

	Schváleno	Po změnách	Skutečnost
Počty zaměstnanců celkem	49 922	49 912	47 878
v tom: počty příslušníků bezpečnostního sboru	39 990	39 996	38 839
počty občanských zaměstnanců	9 932	9 916	9 039
Průměrný plat zaměstnanců (v Kč)			
průměrný plat příslušníků bezpečnostního sboru	31 384	31 659	32 599
průměrný plat občanských zaměstnanců	18 157	18 447	20 498

Zdroj: *Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 21*

⁹ Jedná se například o výdaje za energie, nájemné, cestovné, výdaje na pohonné hmoty, odposlechy a jiné.

2.6.2 Výdaje Hasičského záchranného sboru ČR

Působnost Hasičského záchranného sboru ČR upravuje zákon o požární ochraně, zákon o HZS ČR, o integrovaném záchranném systému a zákon o krizovém řízení. Mezi základní cíle patří zabezpečování koordinovaného postupu během příprav na mimořádné události a také při vykonávání likvidačních a záchranných prací. Při provádění svých povinností spolupracuje HZS ČR s jinými složkami integrovaného záchranného systému a jinými subjekty. (*Základní poslání a služební slib*, © 2015 Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.

V níže uvedené tabulce lze vidět, že schválený rozpočet výdajů HZS ČR na rok 2014 činil 6 828 mil. Kč, v průběhu roku byl tento rozpočet pozměněn na částku 7 161 mil. Kč, avšak skutečná výše vyčerpaných výdajů byla 7 723 mil. Kč.

Tabulka 10: Přehled základních údajů rozpočtů HZS ČR a skutečného čerpání za rok 2014 (v mil. Kč)

Ukazatel	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost
Výdaje celkem	6 828	7 161	7 723
Běžné výdaje celkem	6 523	6 756	6 986
v tom: Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	4 026	4 052	4 109
v tom: prostředky na platy	3 956	3 983	4 039
v tom: platy příslušníků bezpečnostních sborů	3 671	3 605	3 750
platy občanských zaměstnanců	284	287	289
ostatní platby za provedenou práci	70	70	70
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	1 359	1 368	1 367
Převod fondu kulturních a sociálních potřeb	40	40	40
Ostatní běžné výdaje celkem	1 099	1 295	1 469
Výdaje vedené v EDS/SMVS	274	374	699
Výdaje na výzkum, vývoj a inovace	34	34	40
Zahraniční rozvojová spolupráce	0	1	1

Zdroj: *Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 25*

Tabulka č. 11 názorně zobrazuje počty a platy zaměstnanců HZS ČR v roce 2014. Oproti zaměstnancům Policie ČR má HZS ČR o 80 % méně zaměstnanců. Oproti schválenému počtu po změnách došlo k lehkému poklesu počtu zaměstnanců, stejně jako u Policie ČR, o 4 %. Průměrný plat příslušníků bezpečnostního sboru tak i průměrný plat občanských zaměstnanců trochu vzrostl oproti schválenému průměrnému platu po změnách. V první

skupině to byl nárůst o 4 %, u druhé skupiny růst představoval 2% nárůst oproti průměrnému platu po změnách.

Tabulka 11: Počty zaměstnanců HZS ČR a jejich platy v roce 2014 (v Kč)

	Schváleno	Po změnách	Skutečnost
Počty zaměstnanců celkem	10 508	10 508	10 090
v tom: počty příslušníků bezpečnostního sboru	9 530	9 530	9 126
počty občanských zaměstnanců	978	978	964
Průměrný plat zaměstnanců (v Kč)			
průměrný plat příslušníků bezpečnostního sboru	32 105	32 312	33 904
průměrný plat občanských zaměstnanců	24 244	24 489	25 012

Zdroj: Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 25

2.6.3 Výdaje ústředního orgánu

Výdaje ústředního orgánu jsou zahrnuty v tabulce číslo 6 pod položkou Výdaje na zabezpečení úkolů MV a ostatních organizačních složek státu.

„Ministerstvo vnitra je ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci, zejména pro veřejný pořádek a další prvky vnitřního pořádku a bezpečnosti ve vymezeném rozsahu, matriky, státní občanství, občanské průkazy, hlášení pobytu, evidence obyvatel a rodná čísla,(...),zbraně a střelivo, cestovní doklady a povolování pobytu cizinců a problematika postavení uprchlíků, územní členění státu a státní hranice, státní symboly, (...).“ (Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 39)

Podle schváleného rozpočtu měly být výdaje ústředního orgánu MV ve výši 6 796 mil. Kč, po změnách 7 586 mil. Kč, ale ve skutečnosti činily 7 469 mil. Kč.

Tabulka 12: Přehled základních údajů rozpočtů ústředního orgánu MV a skutečného čerpání za rok 2014 (v mil. Kč)

Ukazatel	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost
Výdaje celkem	6 796	7 586	7 469
Běžné výdaje celkem	6 014	6 558	6 442
v tom: Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	1 192	1 185	1 215
v tom: prostředky na platy	896	886	903
v tom: platy příslušníků bezpečnostních sborů	8	0	0
platy občanských zaměstnanců	836	835	872
ostatní platby za provedenou práci	52	51	31
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	287	291	303
Převod fondu kulturních a sociálních potřeb	8	8	8
Ostatní běžné výdaje celkem	4 527	5 074	4 915
Výdaje vedené v EDS/SMVS	220	332	130
Výdaje na výzkum, vývoj a inovace	561	696	504

Zdroj: Návrh závěrečného účtu kapitoly 314, 2015, str. 40

3 Teoretická východiska k praktické části

Tato kapitola a také praktická část práce čerpá jak z obecně závazných právních předpisů, tak i z informací získaných konzultacemi přímo s pracovníky Ministerstva vnitra ČR. Tyto informace byly použity při tvorbě analýzy finančního zabezpečení příslušníků bezpečnostních sborů v kapitole Ministerstvo vnitra.

Úvodem k této analýze je nejprve třeba konstatovat, v jakém právním režimu je finanční zabezpečení (odměňování) příslušníků bezpečnostních sborů realizováno.

Odměňování příslušníků bezpečnostních sborů (v kapitole Ministerstvo vnitra se jedná o příslušníky Policie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky a příslušníky Úřadu pro zahraniční styky a informace) se řídí zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „Zákon“) a prováděcími předpisy k tomuto Zákonu. Příslušníci bezpečnostních sborů jsou oproti zaměstnancům, jejichž pracovní poměr se řídí zákoníkem práce, tzn., že vzniká dohodou mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, ve služebním poměru k České republice a práva a povinnosti České republiky vůči příslušníkovi plní příslušný bezpečnostní sbor. V tomto případě se jedná o služebně-právní vztah, který je založen na nadřízenosti a podřízenosti.

Bezpečnostní sbor navrhuje přes příslušného ministra, což je v této kapitole ministr vnitra, na příslušný kalendářní rok systemizaci služebních míst, která má sloužit a zabezpečit plnění služebních úkolů v rámci bezpečnostního sboru. K této systemizaci služebních míst je naplánován i objem prostředků, které jsou stanoveny státním rozpočtem na příslušný rok, na jejich služební příjmy.

Prováděcím právním předpisem, kterým se stanovují tarifní platy příslušníků bezpečnostních sborů (vydává se v souladu se Zákonem na každý rok) je nařízení vlády. Pro aktuální rok, tzn. rok 2016 je v platnosti nařízení vlády č. 286/2015 Sb., ze dne 26. října 2015, kterým se stanoví stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů pro rok 2016.

V praktické části jsou použity pojmy služební příjem a plat, které mohou být pro účely analýzy rovnocenné. Rozdíl mezi těmito dvěma pojmy je jejich definování. Služební

příjem je pojem ze zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů a pojem plat je ze zákona o státním rozpočtu, respektive z vyhlášky o rozpočtové skladbě.

3.1 Analýza finančního zabezpečení příslušníků bezpečnostních sborů v kapitole Ministerstvo vnitra

Při zpracování finanční rozvahy mzdových nákladů příslušníků bezpečnostních sborů bude pracováno nadále s těmito pojmy. Jedná se o:

- **mzdové zabezpečení** – čímž se rozumí hospodaření s částí běžných výdajů státního rozpočtu určeného zákonem o státním rozpočtu na příslušný kalendářní rok, která je souhrnem finančních prostředků v rozpočtovém režimu kapitoly Ministerstvo vnitra (dále jen „kapitola ministerstvo“) určených na platy příslušníků bezpečnostních sborů, na ostatní platby za provedenou práci celkem, na pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění a na převody do fondu kulturních a sociálních potřeb;
- **prostředky na platy** - těmi se rozumí rozpočtové prostředky určené na platové náležitosti podle právního předpisu příslušníkům bezpečnostních sborů v kapitole ministerstvo členěné podle platné rozpočtové skladby kapitoly ministerstva;
- **zákonné pojistné** - tím se rozumí rozpočtové prostředky určené na pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem podle zákona ve stanoveném procentu pro příslušný kalendářní rok;
- **převod do fondu kulturních a sociálních potřeb** - čímž se rozumí rozpočtové prostředky určené jako přiděl z rozpočtu do vlastního fondu kulturních a sociálních potřeb podle platných právních předpisů (vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb);
- **závazný limit** - nepřekročitelná hodnota stanovená rozpočtovým opatřením nadřízeného orgánu pro prostředky na platy, zákonné pojistné, převod do fondu kulturních a sociálních potřeb a počet zaměstnanců v každé kategorii zvlášť;
- **průřezový ukazatel** – jedná se o závazný limit kapitoly ministerstva uvedený v zákoně o státním rozpočtu na příslušný rozpočtový rok;

- **specifický ukazatel** - závazný limit státního rozpočtu uvedený v zákoně o státním rozpočtu na příslušný rozpočtový rok. V rámci rozpočtového režimu kapitoly ministerstva jsou standardními specifickými ukazateli například: výdaje Policie České republiky, výdaje Hasičského záchranného sboru České republiky;
- **schválený rozpočet** - rozpočet rozepsaný na počátku roku (označen „R1“), který je závazným limitem nebo ukazatelem stanoveným prvním rozpočtovým opatřením nadřízeného orgánu v rozpočtovém roce a vede se v účetní evidenci;
- **upravený rozpočet** - každý další rozpočet (označen „R2“) upravený vlastním rozpočtovým opatřením (v rámci limitů a ukazatelů).

Finanční rozvaha mzdových nákladů je součástí návrhu na změnu systemizace služebních míst. Je zpracovávána jako samostatná příloha s náležitostmi oboustranně odsouhlaseného protokolu. Skládá se z vyčíslení nákladů na prostředky na platy pro jednotlivá funkční místa měsíčně za běžný rok a pro účely střednědobého výhledu i pro následující rok. Dále se skládá také z rozpočtu objemu souvisejících výdajů zákonného pojistného a převodem do fondu kulturních a sociálních potřeb.

Při zpracování finanční rozvahy mzdových nákladů z důvodu změny systemizace v rámci organizační složky nebo územního pracoviště organizační složky ministerstva je třeba zpracovat kalkulaci, která slouží ke srovnání mezi stávajícím a navrhovaným stavem včetně odůvodnění vyčíslených rozdílů. Při jejím zpracování se vychází z personálních údajů příslušných k navrhovaným systemizovaným místům v členění podle jednotlivých složek platů. Pokud jsou místa obsazená, uvádí se skutečně přiznané složky platů podle platového výměru. Pokud jsou systemizovaná místa volná, uvádí se tarifní plat v 6. stupni (v polovině rozpětí) příslušné tarifní třídy podle platného zákonného předpisu (nařízení vlády). Ostatní složky platů (příplatek za vedení, zvláštní příplatek, osobní příplatek) jsou kalkulovány v objektivně zdůvodněné výši u srovnatelných funkcí u zálohovaného útvaru nebo organizační složky státu, územního pracoviště organizační složky ministerstva ve specifickém ukazateli či u kategorie kapitoly ministerstva apod.

Při úpravě rozpočtu, jejímž důsledkem je navýšení mzdových prostředků organizační složky nebo územního pracoviště organizační složky ministerstva v souvislosti se změnou v systemizaci pracovních a služebních míst, se postupuje obdobně podle nařízení

Ministerstva vnitra, kterým se stanoví zásady systemizace služebních míst na Ministerstvu vnitra.

3.2 Rozbor potřeby výše limitu prostředků na platy

Výše limitu prostředků na platy vychází z rozboru hospodaření s limitem objemu prostředků na platy. Z porovnání uskutečněného čerpání v průběhu roku s předem stanoveným ročním rozpočtem se musí splnit specifické údaje státního rozpočtu. V tomto případě je třeba sledovat ukazatel průměrného platu pro každou kategorii zaměstnanců zvlášť. Specifický ukazatel má značnou vypovídací schopnost při vyhodnocování a je orientačním ukazatelem, neboť je měsíčním podílem rozepsaného ročního limitu objemu prostředků na platy a stanoveného limitu celoročně přepočtených počtů. Dopady do rozpočtu mzdových nákladů posuzuje odborný útvar pro rozpočet kapitoly ministerstva, kterým je ekonomický odbor Ministerstva vnitra.

Tak jak bylo uvedeno v úvodních pojmech této části, je v rámci mzdového zabezpečení potřeba v návrhu státního rozpočtu na příslušný kalendářní rok počítat nejen s prostředky na platy příslušníků bezpečnostních sborů, ale i na související zákonné výdaje, tj. na pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na veřejné zdravotní pojištění a na převody do fondu kulturních a sociálních potřeb, které je povinen podle právních předpisů odvádět. Tato částka není zanedbatelná a činí u pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění objem ve výši 34 % a u převodu do fondu kulturních a sociálních potřeb pro rok 2014 dosahuje 1 %. V roce 2015 došlo vyhláškou č. 353/2015 Sb. k novele vyhlášky o fondu kulturních a sociálních potřeb, kde pro rok 2016 činí částka převodu do fondu kulturních a sociálních potřeb 1,5 % a pro rok 2017 činí 2 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů.

4 Praktická část - Analýza čerpání prostředků na platy příslušníků Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR

Tato část bude zaměřena na analýzu potřeby finančních prostředků k zabezpečení plnění úkolů policie a hasičského záchranného sboru s důrazem na jejich odměňování. Potřeba finančních prostředků se týká vývoje počtu různých skupin pracovníků v návaznosti na jejich platy a také jejich průměrných platů od roku 2010 do roku 2015 či do roku 2016 (záleží na různých dokumentacích, které byly k dispozici).

Hlavními zdroji při zpracování analýzy jsou zejména Státní závěrečné účty kapitoly Ministerstvo vnitra za roky 2010 až 2014, Kapitolní sešity Ministerstva vnitra na roky 2011 až 2016, podklady ze zákona o státním rozpočtu v letech 2010 až 2016, informace získané konzultacemi s pracovníky ekonomického odboru Ministerstva vnitra.

Tak jak bylo řečeno již v přechodím textu, vývoj prostředků na platy je dán právními předpisy, které upravují odměňování příslušníků bezpečnostních sborů, schválenou systemizací a objem prostředků na platy. Prostředky na platy u obou bezpečnostních sborů činí více než 50%, z celkových přidělených prostředků specifického ukazatele.

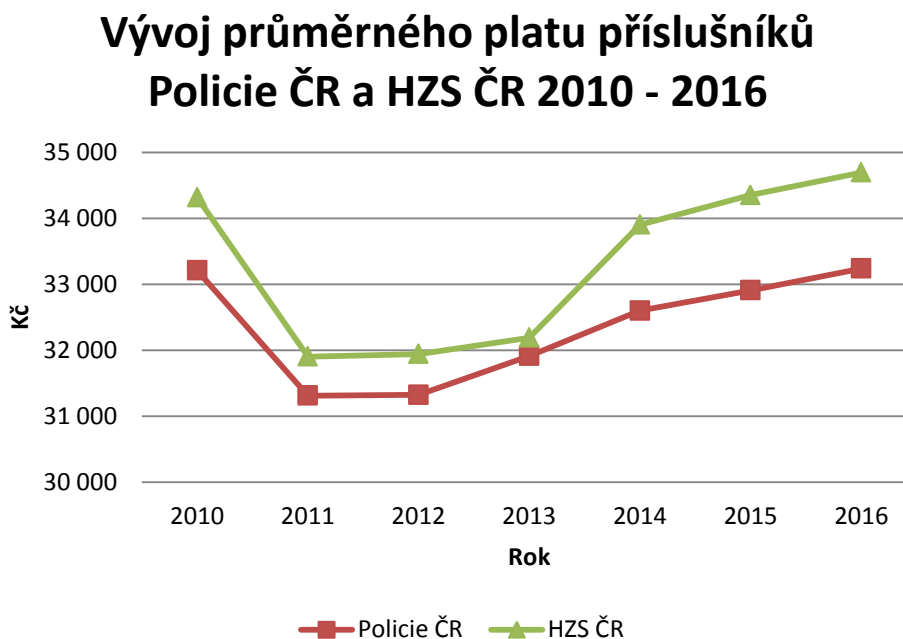
Vývoj dosaženého a aktuálního průměrného platu příslušníků Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR v jednotlivých letech od roku 2010 do roku 2015 a návrh pro rok 2016 zobrazuje následující tabulka, tendence růstu či poklesu jsou však lépe viditelné v grafu č. 2.

Tabulka 13: Vývoj průměrného platu příslušníků Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR 2010 - 2016

Příslušníci	Skutečně dosažený průměrný plat					Průměrný plat (R2)	Návrh (R1)	Rozdíl 2016 oproti 2010
	Rok	2010	2011	2012	2013			
Policie ČR	33 210	31 311	31 324	31 912	32 599	32 908	33 237	27
HZS ČR	34 315	31 904	31 943	32 190	33 904	34 351	34 694	379

Zdroj: Ekonomický odbor Ministerstva vnitra – interní informace

Graf 2: Vývoj průměrného platu příslušníků Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR 2010 - 2016

Zdroj: Ekonomický odbor Ministerstva vnitra – interní informace

Skutečně dosažený průměrný plat je oproti navrhovanému vždy vyšší z důvodu čerpání prostředků z neobsazených míst. Zapojení těchto prostředků vychází z potřeby zabezpečení výkonu služby i v případech, kdy není naplněna systemizace uvedených bezpečnostních sborů.

Z uvedené tabulky je patrné, že rozdíl průměrného platu u příslušníků Policie ČR mezi roky 2010 a 2016 činí pouze plus 27 Kč. Porovnáme-li stejné období u příslušníků HZS ČR, činí nárůst průměrného platu částku 379 Kč.

Pokud bude skutečně dosažen v roce 2015 uvedený průměrný plat u obou kategorií příslušníků bezpečnostních sborů tak saldo oproti roku 2010 bude činit u příslušníků Policie ČR minus 302 Kč a u příslušníků HZS ČR plus 36 Kč. Z uvedené kalkulace je patrné, že platy příslušníků Policie v roce 2015 nedosahují ani výše z roku 2010, u HZS ČR došlo k nepatrnému nárůstu.

Navrhovaný průměrný plat je pro rok 2016 plánován u příslušníků Policie ČR ve výši 33 237 Kč a u příslušníků HZS ČR ve výši 34 694 Kč. V těchto případech a při dosažení

plánovaných hodnot průměrných platů by došlo k meziročnímu nárůstu oproti roku 2015 u příslušníků PČR o částku 329 Kč a u příslušníků HZS ČR o částku 343 Kč.

Meziroční změnu průměrných platů příslušníků obou bezpečnostních sborů v rámci kapitoly MV v procentech od roku 2010 do roku 2016 zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 14: Meziroční změna průměrných platů příslušníků obou bezpečnostních sborů v rámci kapitoly MV v letech 2010 - 2016 (v %)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Policie ČR	0%	-6,1%	0,1%	1,8%	2,2%	1%	1%
HZS ČR	0%	-7,6%	0,1%	0,7%	5,3%	1,3%	1%

Zdroj: Vlastní zpracování

O krácení všech kapitol státního rozpočtu včetně kapitoly Ministerstvo vnitra bylo rozhodnuto na základě usnesení vlády. Pro rok 2011 včetně střednědobého výhledu na roky 2012 a 2013 výše krácení činila 10 % objemu mzdových prostředků. Zároveň došlo nařízením vlády ČR ke krácení základních stupnic platových tarifů u příslušníků bezpečnostních sborů o 10 %. Na základě rozhodnutí vlády České republiky ze dne 11. září 2013 bylo při návrhu rozpočtu pro rok 2014 realizováno navýšení objemu prostředků na platy příslušníků o 2 %. Návrh prostředků na platy pro rok 2015 kalkuloval, oproti návrhu rozpočtu na rok 2014, s 5% meziročním růstem objemu platů u příslušníků (od 1. listopadu 2014 nárůst o 3,5 % a od 1. ledna 2015 o další 1,5 %). Současně došlo ke zvýšení základních stupnic platových tarifů příslušníků o 5 %. Na základě usnesení vlády č. 748 ze dne 23. září 2015 došlo k navýšení platů příslušníků od 1. listopadu 2015 o 3 %. Toto navýšení bylo zapracováno i do návrhu rozpočtu na rok 2016 a střednědobého výhledu na roky 2017 a 2018. Současně došlo ke zvýšení základních stupnic platových tarifů příslušníků o 3 %.

4.1.1 Rozbor vývoje platů v jednotlivých letech

Rok 2010

V roce 2010 bylo na základě usnesení vlády č. 54 ze dne 18. 1. 2010 povinností v rozpočtu kapitoly Ministerstvo vnitra vázat 1 % prostředků ve mzdové oblasti. U příslušníků bylo v platech vázáno celkem 215 625 tis. Kč. Dosažený průměrný plat za příslušníky celkem činil 33 762 Kč.

Pro příslušníky **Policie ČR** činil schválený rozpočet na rok 2010 částku v objemu 17 107 802 tis. Kč pro 43 851 systemizovaných míst. Jak vyplývá z výše uvedené tabulky, byl dosažen průměrný plat ve výši **33 210 Kč**, což je o 698 vyšší, než byl rozpočtovaný průměr (čerpání na vrub neobsazených míst). Nejpodstatnější složkou průměrného platu policistů byl platový tarif ve výši cca 65 %, dále náhrady služebního příjmu ve výši cca 14 % a zvláštní příplatek ve výši 10 %. Dalšími složkami platu jsou podle zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů osobní příplatky a pracovní odměny.

Pro příslušníky **HZS ČR** byl schválený rozpočet na rok 2010 ve výši 3 927 557 tis. Kč pro 9 614 míst. Jak je vidět z výše uvedené tabulky, byl dosažen průměrný plat ve výši **34 315 Kč**, což je o 271 Kč více (také kvůli čerpání na vrub neobsazených počtů). Nejpodstatnější složkou průměrného platu hasičů byl platový tarif ve výši cca 63 %, a dále náhrady služebního příjmu ve výši cca 11 %, Dalšími složkami platu jsou, stejně jako u **Policie ČR**, podle zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, osobní příplatky a pracovní odměny.

Rok 2011

V roce 2011 (včetně střednědobého výhledu na roky 2012 a 2013) bylo rozhodnuto o krácení všech kapitol státního rozpočtu, tak jak je uvedeno výše. Kapitola Ministerstvo vnitra byla v platech příslušníků krácena o objem 2 156 270 tis. Kč.

U příslušníků **Policie ČR** nabýval schválený rozpočet 15 555 051 tis. Kč pro 43 859 míst a v roce 2011 byl dosažen průměrný plat ve výši **31 311 Kč**. Největší část průměrného platu policistů po snížení byl opět platový tarif ve výši cca 63 %, poté následují se 13 % náhrady služebního příjmu. Ostatní složky platu byly zvláštní příplatky, osobní příplatek a pracovní odměny. Rozdělení jednotlivých složek platu v rámci průměrného platu příslušníků se tedy výrazně oproti roku 2010 nezměnilo, ale došlo k poklesu průměrného služebního příjmu o 6,1 %.

Pro příslušníky **HZS ČR** činil schválený rozpočet 3 557 942 tis. Kč pro 9 614. V tomto roce bylo dosaženo průměrného platu ve výši **31 904 Kč**. Nejdůležitější složkou průměrného platu hasičů po snížení zůstal platový tarif ve výši cca 61 %, dále náhrady

služebního příjmu ve výši cca 11 %. Ostatní složky platu dále tvořila odměna za pohotovost, zvláštní příplatek, osobní příplatky a pracovní odměny. Procentuální rozdělení jednotlivých složek platu v rámci průměrného platu příslušníků se tedy oproti roku 2010 výrazně nezměnilo, ale provedeným krácením mzdových prostředků došlo k poklesu průměrného služebního příjmu o 7,6 %.

Rok 2012

V roce 2012 došlo k dalšímu krácení rozpočtu prostředků na platy příslušníků.

Pro příslušníky **Policie ČR** činil schválený rozpočet 14 326 736 tis. Kč pro 40 381 systemizovaných míst. Je vidět, že oproti roku 2011 došlo k poklesu systemizovaných míst u Policie ČR o 3471. V roce 2012 byl dosažen vyšší průměrný plat než v roce 2011, a to **31 324 Kč** (v důsledku neobsazených míst), ale z hlediska meziročního nárůstu v porovnání s rokem 2011 nedošlo k zásadní změně (viz tabulka č. 14). Struktura průměrného platu příslušníků Policie ČR přibližně opět odpovídá rozdělení po jednotlivých složkách platu roku 2011.

U příslušníků **HZS ČR** nabýval schválený rozpočet částky 3 453 353 tis. Kč pro 9 330 systemizovaných míst. Oproti roku 2011 došlo tedy k poklesu systemizovaných míst o 284. Dosažen byl vyšší průměrný plat, a to **31 943 Kč**; stejně jako u policie na vrub čerpání neobsazených počtů. Struktura průměrného platu příslušníků HZS ČR přibližně odpovídá rozdělení na jednotlivé složky platu předešlému roku, tj. roku 2011. Z hlediska meziročního nárůstu v porovnání s rokem 2011 nedošlo k zásadní změně.

Rok 2013

Schválený rozpočet za rok 2013 pro příslušníky **Policie ČR** byl stanoven ve výši 14 326 736 tis. Kč pro 38 996 míst. V tomto roce byl dosažen průměrný plat **31 912 Kč**. V průběhu roku došlo k opětovnému snížení početních stavů příslušníků policie a to o cca 2 000 míst. Vyšší průměrný plat byl opět dosažen na vrub neobsazených míst. Struktura průměrného platu příslušníků Policie ČR přibližně odpovídá rozdělení na jednotlivé složky platu v roce 2012. Bylo ale vyplaceno více finančních prostředků oproti roku 2012 na přesčasech a to z důvodu neobsazených míst, to se projevilo i v meziročním

nárůstu průměrného platu. Meziroční nárůst průměrného platu z těchto důvodů činil cca 1,8 %.

Pro příslušníky **HZS ČR** v roce 2013 činil schválený rozpočet 3 447 850 tis. Kč pro 9 330 služebních systemizovaných míst. V tomto roce byl dosažen průměrný plat ve výši **32 190 Kč**. Struktura průměrného platu příslušníků HZS ČR odpovídá rozdělení na jednotlivé složky platu v roce 2012. Na přesčasech bylo ale také, stejně jako u Policie ČR, vyplaceno více finančních prostředků oproti roku 2012 a to z důvodu neobsazených míst už z roku 2012. Jak je vidět z tabulky č. 14, meziroční nárůst průměrného platu činil cca 0,7 %.

Rok 2014

Na základě rozhodnutí vlády došlo pro rok 2014 k navýšení počtů příslušníků bezpečnostních sborů celkově o 1 204 míst, z toho pro Policii ČR o 994 míst, pro Hasičský záchranný sbor ČR o 200 míst. Na tyto místa byly schváleny i prostředky na jejich platy a související výdaje. Dále bylo v rozpočtu kapitoly Ministerstvo vnitra na základě rozhodnutí vlády České republiky ze dne 11. září 2013 plně realizováno navýšení mzdových prostředků o 2 %. Celkem byly platy příslušníků obou bezpečnostních sborů v rámci kapitoly MV pro rok 2014 posíleny o 961 671 tis. Kč. Těmito opatřeními se podařilo navýšit průměrný rozpočtovaný plat stávajících příslušníků jak Policie ČR, tak HZS ČR.

U příslušníků **Policie ČR** schválený rozpočet dosahoval hodnoty 15 060 463 tis. Kč pro 39 990 celoročně přepočtených míst příslušníků. Dosažen byl průměrný plat ve výši **32 599 Kč**. Procentuální rozdělení jednotlivých složek platu v rámci průměrného platu příslušníků se po navýšení prostředků na platy příslušníků pro rok 2014 výrazně nezměnilo oproti roku 2013. V návaznosti na navýšení finančních prostředků na platy příslušníků nedošlo k souvztažnému navýšení platových tarifů příslušníků v nařízení vlády. Těmito opatřeními, kdy byly do rozpočtu kapitoly přidány finanční prostředky na platy, došlo k meziročnímu nárůstu průměrného platu cca o 2,2 %.

Na rok 2014 činil schválený rozpočet pro příslušníky **HZS ČR** 3 671 491 tis. Kč pro 9 530 míst. V tomto roce průměrný plat dosahoval výše **33 904 Kč**. Jak již bylo řečeno, nárůst systemizovaných míst o 200 se projevil i v nižší přesčasové práci. U jednotlivých

složek v rámci průměrného platu hasičů došlo ke snížení platového tarifu cca o 3 %, ale zvláštní příplatek vzrostl. Na přesčasech bylo vyplaceno cca o 26 % méně finančních prostředků oproti roku 2013. Navýšením prostředků na platy pro příslušníky HZS ČR pro rok 2014 došlo i k meziročnímu nárůstu průměrného platu cca o 5,3 % oproti roku 2013.

Rok 2015

Pro rok 2015 došlo oproti návrhu rozpočtu na rok 2014 k 5% meziročnímu růstu objemu platů u příslušníků obou kategorií a současně došlo také ke zvýšení základních stupnic platových tarifů příslušníků o 5 % na základě nařízení vlády. Celkem nárůst platů příslušníků obou bezpečnostních sborů v rámci kapitoly Ministerstvo vnitra činil 978 169 tis. Kč.

Pro příslušníky **Policie ČR** byl schválen rozpočet na rok 2015 ve výši 15 795 940 tis. Kč pro 40 000 míst příslušníků s průměrným platem **32 908 Kč**. Rozdíl v počtu systemizovaných míst oproti předchozímu roku byl minimální, a to 10 systemizovaných míst. Meziroční nárůst služebního příjmu po provedených zákonných opatřeních činí cca 1 %.

Na rok 2015 činil schválený rozpočet příslušníků **HZS ČR** 3 915 980 tis. Kč pro 9 500 míst s průměrným platem **34 351 Kč**. V porovnání s předchozím rokem dochází prakticky ke stabilizaci systemizovaných míst a meziroční nárůst služebního příjmu po provedených zákonných opatřeních činí cca 1,3 %.

4.2 Závěr praktické části

Na tomto místě budou shrnuty poznatky, které vyplynuly z praktické části. Tedy co a jak mělo vliv na výši platů příslušníků bezpečnostních sborů kapitoly Ministerstvo vnitra, tedy Hasičského záchranného sboru a Policie ČR.

Z provedené analýzy (porovnání vývoje průměrných platů příslušníků obou bezpečnostních sborů v rámci kapitoly Ministerstvo vnitra od roku 2010 do roku 2015) vyplývá, že teprve v roce 2016 dojde k tomu, že příslušníci obou bezpečnostních sborů (Hasičského záchranného sboru ČR a Policie ČR) se dostanou na výši průměrného platu, kterého dosahovali již v roce 2010 (navzdory meziročnímu nárůstu prostředků na platy

těchto příslušníků pro rok 2014 a 2015). V roce 2011, došlo totiž k restrikci výdajů na platy, v průměru došlo ke snížení platů o 10 % oproti předchozímu roku (2010). Toto snižování finančních prostředků na platy příslušníků obou bezpečnostních sborů mělo vliv samozřejmě i na jejich počet, ten také klesal. Do této chvíle se sice platy vyrovnaly výši platů v roce 2010, avšak počty příslušníků jsou dosud pod jeho úrovní.

Také z tohoto důvodu Policie ČR požaduje počínaje rokem 2017 navýšení počtu příslušníků o 4 000 služebních systemizovaných míst, které by mělo být realizováno postupně vždy o 1 000 míst ročně. S tím souvisí i zabezpečení dalších mzdových prostředků, které je třeba zohlednit při přípravě návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2017 v rámci závazného limitu a specifického ukazatele a dále i střednědobého výhledu na roky 2018 a 2019.

Pokud se bude pracovat, při návrhu zabezpečení mzdovými prostředky na nárůst 1 000 služebních míst u Policie ČR, s odhadovaným průměrným platem roku 2016, tak k zabezpečení těchto míst (bez případného nárůstu průměrných platů) bude třeba zabezpečit minimálně částku ve výši cca 542 428 tis. Kč. (výpočet viz tabulka č. 15)

Tabulka 15: Výpočet minimální potřeby k zabezpečení mzdových prostředků na rostoucí služební místa u Policie ČR

Položky	Kč
průměrný plat pro příslušníky Policie ČR na rok 2016 (návrh)	33 237
nárůst služebních míst	1 000
zákonné pojistné	34%
převod do fondu kulturních a sociálních potřeb	2%
minimální potřeba k zabezpečení mzdových prostředků na rostoucí služební místa (měsíční)	45 202 320
minimální potřeba k zabezpečení mzdových prostředků na rostoucí služební místa (roční)	542 427 840

Zdroj: Vlastní zpracování

Snižováním finančních prostředků na platy příslušníků Hasičského záchranného sboru a Policie ČR provedeného v roce 2011, došlo sice k úspoře prostředků státního rozpočtu, avšak nyní se začíná ukazovat, že počet příslušníků jednotlivých bezpečnostních sborů (i z důvodu poklesu platů) také vykázal pokles. Je například u Policie ČR nedostatečný a bude muset být znovu posílen.

Závěr

Cílem této bakalářské bylo zhodnotit hospodaření s přidělenými prostředky v kapitole Ministerstvo vnitra a to se zaměřením na mzdové výdaje pro příslušníky, kteří spadají pod kapitolu (v tomto případě příslušníky Hasičského záchranného sboru a Policie ČR) mezi lety 2010 až 2015 či 2016 (záleží na získaných podkladech).

V teoretické části byla věnována pozornost nejprve státnímu rozpočtu ČR obecně, poté se kladl důraz na rozpočet kapitoly Ministerstvo vnitra, která byla hlavní náplní bakalářské práce. Toto ministerstvo vynakládá v současné době třetí nejvyšší výdaje ze všech ministerstev. Po prozkoumání výdajové stránky Ministerstva vnitra, jsem zjistil, že mzdové prostředky v této kapitole tvoří významnou část výdajové stránky a proto jsem se rozhodl pro praktickou část, která bude zaměřena na finančních prostředky směřující na platy příslušníků bezpečnostních sborů. Ke zhodnocení této problematiky byly získány a následně využity informace z interních zdrojů získaných od pracovníků Ministerstva vnitra formou konzultací nebo dokumentů.

Po provedení analýzy vývoje platů příslušníků obou bezpečnostních sborů, jsem dospěl k názoru, že skutečně došlo k plánovanému šetření celkových výdajů ministerstva, tedy i mzdových prostředků, ale na úkor stability a zabezpečení lidských zdrojů. V současnosti je rozpočet platů pro Hasičský záchranný sbor na stejné úrovni jako v roce 2010, naproti tomu u Policie ČR této úrovně není dosaženo, tedy u nich dochází k neustálé úspoře výdajů proti roku 2010. Jak příslušníci policie, tak i Hasičského záchranného sboru vykonávají činnosti, které mají ze zákona mj. chránit bezpečnost osob a majetek a služba v těchto bezpečnostních sborech vyžaduje fyzickou, psychickou a někdy i speciální odbornou znalost. Obměna a doplnění počtů může být tak dlouhodobým procesem.

Dle mého názoru by se šetřit mělo, ale nejsem si zcela jist, zda by se měly snižovat právě platy příslušníků bezpečnostních sborů, kteří jsou součástí integrovaného záchranného systému ČR, a nelze se bez nich i z hlediska zajištění bezpečnosti v dobře fungujícím státě obejít.

Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace

KINŠT, Jan, PAROUBEK, Jiří. *Rozpočtová skladba v roce 2010 a praktické příklady: publikace pro pracovníky orgánů státní správy, obcí, krajů a jejich organizačních složek*. 3. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. 255 s. ISBN 978-80-7263-556-6.

LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe*. Vyd. 1. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2013. 130 s. ISBN 978-80-7204-861-8.

PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 579 s. ISBN 978-80-7357-358-4.

PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 642 s. ISBN 978-80-7357-698-1.

Internetové zdroje

Historie ministerstva. Ministerstvo vnitra [online]. 2015 [cit. 2015-09-21]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/historie-ministerstva-593131.aspx>

Monitor. Ministerstvo financí [online]. 2016 [cit. 2016-01-20]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2015/>

Plnění státního rozpočtu. Ministerstvo financí České republiky [online]. [cit. 2015-09-10]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/monitoring/plneni-statniho-rozpoctu>

Působnost ministerstva. Ministerstvo vnitra [online]. 2015 [cit. 2015-09-21]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/ministerstvo-pusobnost-ministerstva.aspx>

SCHNEIDEROVÁ, Ivana. Rozpočet a rozpočtový proces. In: Účetní kavárna [online]. Wolters Kluwer, a. s., 1. 12. 2010 [cit. 2015-08-10]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d28557v35708-rozpocet-a-rozpocetovy-proces/>

Právní normy

Nařízení Ministerstva vnitra č. 16/2013 Sb., kterým se vydává organizační řád Ministerstva vnitra, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení Ministerstva vnitra č. 45/2011 Sb., o řízení, organizaci a výkonu ekonomické činnosti

Nařízení vlády č. 286/2015 Sb., kterým se stanoví stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů pro rok 2016

Usnesení vlády č. 748 ze dne 23. 9. 2015, Návrh zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2016 a návrh usnesení vlády České republiky k návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2016, k návrhu střednědobého výhledu státního rozpočtu České republiky na léta 2017 a 2018 a k návrhu střednědobých výdajových rámců na léta 2017 a 2018

Usnesení vlády č. 54 ze dne 18. 1. 2010, návrh výdajových opatření k dodržení schváleného deficitu státního rozpočtu ČR na rok 2010

Vyhláška č. 96/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška Ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb

Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

Vyhláška č. 353/2015 Sb., kterou se mění vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů

Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

Zdroje pro praktickou část (pro analýzu platů) – interní zdroje z Ministerstva vnitra

Kapitolní sešity Ministerstva vnitra na roky 2011 až 2016

Státní závěrečné účtu za roky 2010 – 2014

Zákony o státním rozpočtu platné pro roky 2010 – 2016:

- Zákon č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010
- Zákon č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2011
- Zákon č. 455/2011 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2012
- Zákon č. 504/2012 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2013
- Zákon č. 475/2013 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2014 a o změně zákona č. 504/2012 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2013, ve znění zákona č. 258/2013 Sb.
- Zákon č. 345/2014 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2015
- Zákon č. 400/2015 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2016

Informace získané konzultacemi s pracovníky ekonomického odboru Ministerstva vnitra.

Ostatní

Ekonomický odbor Ministerstva vnitra – interní informace a konzultace

Návrh závěrečného účtu kapitoly 314 – Ministerstvo vnitra za rok 2014. Praha. 2015. 149 s. – vnitřní dokument